

ҚОНУНИ КОНСТИТУТСИОНИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ МАҚОМОТИ ПРОКУРАТУРАИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2005, №7, мод. 398; с. 2006, №3, мод. 141; с. 2007, №5, мод. 350. №7, мод. 652; с. 2008, №12, қ. 1, мод. 981; с. 2009, №5, мод. 314; с. 2011. №3, мод. 150, №6, мод. 428; с. 2012, №8, мод. 810; с. 2013, №7, мод. 497, мод. 498, №12, мод. 876; с. 2014, №3, мод. 139, №12, мод. 820; с. 2016, №3, мод. 125; с. 2017, №5, қ. 1, мод. 267; с. 2019, №6, мод. 308; Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17 декабри соли 2020, №1725)

(Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166)

(Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156, аз 12.05.2007 № 251, аз 30.07.2007 № 294, аз 31.12.2008 № 450, аз 19.05.2009 № 515 аз 25.03.2011 № 688, аз 28.06.2011 № 731, аз 01.08.2012 № 876, аз 22.07.2013 № 973, № 974, аз 28.12.2013 № 1034, аз 14.03.2014 № 1064, аз 31.12.2014 № 1166, аз 15.03.2016 № 1272, аз 30.05.2017 № 1410, аз 20.06.2019 № 1607, аз 17.12.2020 № 1725, аз 29.01.2021 № 1752, аз 24.12.2022 № 1917, аз 13.11.2023 № 1983)

БОБИ 1. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми ягонаи марказонидашуда мебошад, ки дар доираи ваколатҳои худ риояи дақиқ ва иҷрои яхелаи қонунҳоро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат мекунад *(Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410)*.

Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон инчунин дигар вазифаҳоро, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конституционии мазкур ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, иҷро менамояд *(Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410)*.

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни конституционии мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода бурда мешаванд:

- прокурор - Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони ӯ, Сарпрокурори ҳарбии Тоҷикистон, прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони онҳо, сардорони раёсатҳо (шӯъбаҳо), муовини якум ва муовинони онҳо, ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни Прокурори генералӣ, прокурорҳои калон ва прокурорҳои раёсатҳо (шӯъбаҳо), ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, прокурорҳои калон ва прокурорҳои шӯъбаҳои прокуратураҳои вилоятҳо, прокурорҳои шаҳру ноҳияҳо ва прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда, ки прокурорҳои нақлиёт, ҳарбии гарнизонҳо ва назорати иҷрои қонунҳо дар муассисаҳои ислоҳиро дар бар мегиранд, муовини якум ва муовинони онҳо, ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни онҳо, прокурор-криминалистҳои калон ва прокурор-криминалистҳо, ки дар доираи салоҳияташон фаъолият мекунанд *(Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166)*;

- кормандони прокурорӣ - прокурорҳо ва муфаттишон, инчунин дигар кормандони мақомот ва муассисаҳои илмию таълимии прокуратура, ки рутбаҳои дараҷавӣ (рутбаҳои ҳарбӣ) доранд.

Моддаи 3. Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166)

Қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни конституционии мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва

санадҳои ҳукукии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166, аз 30.05.2017 № 1410*).

Моддаи 4. Вазифаҳои мақомоти прокуратура

Вазифаҳои мақомоти прокуратура аз таъмини волоияти қонун, таҳкими қонуният ва тартиботи ҳуқуқӣ бо мақсади ҳифзи:

- соҳибхӯшӣ, истиклолияти давлатӣ, тамомияти арзӣ ва дахлнопазирии ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166, аз 30.05.2017 № 1410*);

- ҳуқуқи иҷтимоӣ ва иқтисодӣ, сиёсӣ ва дигар ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд;

- асосҳои сохтори демократии ҳокимияти давлатӣ, вазъи ҳуқукии мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, дигар мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва динӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва дигар сохторҳои ғайридавлатӣ иборат мебошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Мақомоти прокуратура тартиб ва тарзу усулҳои гузаронидани таҳлили ҳавфҳои коррупсияро дар мақомоти мазкур муайян намуда, онҳоро дар амал татбиқ менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 15.03.2016 № 1272*).

Ба зиммаи прокуратура иҷрои вазифаҳое, ки дар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ карда нашудаанд, гузошта намешавад.

Моддаи 5. Самтҳои асосии фаъолияти мақомоти прокуратура

Самтҳои асосии фаъолияти мақомоти прокуратура аз инҳо иборатанд:

- назорати риояи дақиқ ва иҷрои яхелаи қонунҳо аз ҷониби вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ ва дигар идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, мақомоти идораи ҳарбӣ, мақомоти назорат, бонкҳо ва дигар ташкилотҳои қарзии молиявӣ, корхонаҳо, муассисаҳо, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва динӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва иттиҳодияҳои дигар, сарфи назар аз тобеият, мансубият ва шакли моликияти онҳо, аз тарафи шахсони мансабдори онҳо, инчунин ба қонунҳо мутобиқ будани санадҳои ҳуқуқие, ки онҳо мебароранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410, аз 24.12.2022 № 1917*);

- назорат ба риояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, ки ҳамчун арзиши олии эътироф гардидаанд, аз тарафи ҳамаи сохторҳо ва шахсони мансабдоре, ки дар сархати якуми қисми якуми моддаи мазкур зикр шудаанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166, аз 24.12.2022 № 1917*);

- назорат ба риояи қонунҳо аз тарафи мақомоте, ки бар зидди ҷинояткорӣ ва ҳуқуқвайронкуниҳои дигар мубориза мебаранд, инчунин мақомоте, ки бо фаъолияти оперативӣ ҷустуҷӯӣ, таҳқиқ ва тафтишоти пешакӣ машғул мебошанд;

- ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрвандон, манфиатҳои давлат, шаклҳои гуногуни моликияти давлатӣ ва ғайридавлатӣ дар мувофиқи судӣ;

- назорат ба риояи қонунҳо дар ҷойҳои нигоҳдории боздоштшудагон, ҳабси пешакӣ, ҳангоми иҷрои ҷазо ва дигар ҷораҳои дорои хусусияти маҷбуркунӣ, ки суд муқаррар мекунад;

- назорат ба риояи қонунҳо ҳангоми иҷрои ҳалномаҳои судӣ ва дигар ҳуҷжатҳои иҷро, ки қонун муқаррар намудааст, аз ҷониби иҷрочиёни мақомоти иҷро ва дигар мақомоти ваколатдор (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166, аз 20.06.2019 № 1607, аз 24.12.2022 № 1917*);

- тафтишоти ҷиноятҳо;

- таҳияи ҷораҳои пешгирии ҷиноятҳо, мубориза бар зидди коррупсия, терроризм, экстремизм (ифротгарой) ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо яқоя бо дигар мақомоти давлатӣ, иштирок дар кори тақмилу тавзеҳи қонунҳо;

- ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ оид ба мубориза бар зидди ҷинояткорӣ ва пешгирии он, ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо (*Қонуни конст. ҚТ аз 12.05.2007 № 251*);

- иштирок дар баррасии парвандаҳо аз ҷониби судҳо;

-эътироз, шикоят ва ариза овардан нисбати фармон, ҳалнома, ҳукм, таъинот ва қарорҳои судҳо, ки ҳилофи қонун мебошанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*).

Прокуратура мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи ваколатҳои худ метавонад дар дигар самтҳои, ки даҳлати назорати прокурорӣ зарур аст, фаъолият намояд.

Моддаи 6. Принципиҳои ташкил ва фаъолияти мақомоти прокуратура

Мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон:

-низоми ягонаи марказонидашудае мебошад, ки ба он Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон сарварӣ мекунад ва прокурорҳои поёни ба прокурорҳои болоӣ ва ба Прокурори генералӣ тобеъ мебошанд;

-дар ҳудуди салоҳияти худ ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрвандонро ҳимоя мекунад, баробарии онҳоро дар назди қонун, қатъи назар аз миллат, наҷод, ҷинс, забон, эътиқоди динӣ, мавқеи сиёсӣ, вазъи иҷтимоӣ, таҳсил, молу мулк ва мӯътақидоти дигар таъмин менамоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);

-то ҳадде, ки ба қонун, ҳуқуқи озодиҳои шаҳрвандон ва манфиатҳои ниғаҳдории сирри давлатӣ ё дигар сирре, ки қонун ҳифз мекунад, ҳилоф набошад, ошқоро амал менамоянд, ба мақомоти давлатӣ ва идора, аҳли ҷамъият дар бораи вазъи қонуният, тадбирҳои мустаҳкам намудани он хабар медиҳанд;

-барои сари вақт ошқор ва бартараф кардани ҳар гуна ҳуқуқвайронкунӣ, сарфи назар аз он ки ин кирдор аз тарафи кӣ содир мешавад, барқарор намудани ҳуқуқҳои вайронкардашуда ва бо тартиби муқарраркардаи қонун ба ҷавобгарӣ кашидани гунаҳкорон чора меандешанд;

-ваколатҳои худро дар асоси Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конституционии мазкур, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои меъёрии Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар доираи салоҳияташ қабул намудааст, иҷро менамоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Моддаи 7. Даҳлат накардан ба фаъолияти прокуратура

Даҳлат кардани мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва динӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва иттиҳодияҳои дигар, воситаҳои ахбори омма ва намояндагони онҳо, инчунин шахсони мансабдор ба фаъолияти прокуратура дар амалӣ намудани назорат ба иҷрои қонунҳо, тафтиши ҷиноятҳо ва дигар қонунвайронкуниҳо манъ аст (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410, аз 24.12.2022 № 1917*).

Ба ҳар восита таъсир расонидан ба қорқунони прокуратура бо мақсади монеъ шудан дар амалӣ намудани фаъолияти вазифавиашон ё фишор овардан бо мақсади қабул қунонидани қарори ғайриқонунӣ боиси ҷавобгариҳои пешбиниамудаи қонун мегардад.

Парвандаҳои ҷиноятӣ ва ҳуқуқвайронкунии маъмурий нисбат ба прокурорҳо ва муфаттишони мақомоти прокуратура аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, оид ба ҷиноятҳо ва ҳуқуқвайронкуниҳои маъмурии хусусияти қоррусионидошта, инчунин аз ҷониби директори Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо қоррупсиҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 22.07.2013 № 974*).

Дастгир намудан, маҷбуран овардан, қофтуқови шахсии прокурорҳо ва муфаттишони мақомоти прокуратура, азназарқузаронии молу мулк, воситаҳои нақлиёт ва алоқа, ки онҳо истифода мебаранд, ҳангоми дастгир намудани онҳо дар вақти содир кардани ҷиноят тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 22.07.2013 № 974*).

Прокурорҳо ва муфаттишон вазифадор нестанд, ки оид ба моҳияти парвандаҳо ва маводҳои дар истеҳсолоташон буда ягон ҳел тавзеҳот диҳанд, онҳоро барои шинос шудан пешниҳод қунанд, ба ғайр аз ҳолатҳо ва тартибе, ки дар қонунгузорӣ пешбинӣ шудаанд,

инчунин дар ҳолатҳои гузаронидани санҷишҳо бо супориши Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Ҳеҷ кас ҳуқуқ надорад, ки маълумоти санҷиш ва тафтишоти пешакиро то тамошудани онҳо ошкор кунад.

Моддаи 8. Хатмӣ будани иҷрои талаботи прокурор

Талаботи прокурор, ки аз ваколатҳои дар Қонуни конституционии мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон бармеоянд, бояд ҳатман дар муҳлати муқарраршуда иҷро карда шаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Ахбори оморӣ ва ахбори дигар, маълумот, ҳуҷҷатҳо ё нусхаҳои онҳо, ки барои амалӣ намудани назорати прокурорӣ ё тафтишоти ҷиноят заруранд, бо талаби прокурор ё муфаттиш ройгон дода мешаванд.

Шахсони мансабдор ва шахрвандон вазифадоранд, ки бо даъвати прокурор ё муфаттиш ҳозир шаванд ва аз рӯи моҳияти масъалаҳое, ки дар рафти санҷиш муайян карда мешаванд, баёнот диҳанд. Дар сурати саркашӣ аз ҳозиршавӣ шахси мансабдор ё шахрванд бо қарори прокурор ё муфаттиш ба воситаи мақомоти милитсия маҷбуран оварда мешавад. Иҷрои ин қарор аз лаҳзаи расидани қарор дар бораи маҷбуран овардан хатмӣ мебошад.

Бе сабабҳои узрнок аз тарафи шахсони мансабдор ва шахрвандон иҷро накардани талаботи қонунӣ прокурор ва муфаттиш, инчунин саркашӣ аз ҳозиршавӣ бо даъвати онҳо боиси ҷавобгарии пешбининамудаи қонун мегардад.

Моддаи 9. Иштироки прокурор дар иҷлосияҳо ва ҷаласаҳои мақомоти ҳокимияти қонунгузор, иҷроия, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии шаҳрак ва деҳот

(*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*)

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар иҷлосияҳо, ҷаласаҳои якҷоя ва алоҳидаи Маҷлиси миллий ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди конституционӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок карда метавонад.

Прокурори Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, прокурорҳои вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо, ноҳияҳо, прокурорҳои нақлиёт, прокурорҳои ҳарбии гарнизонҳо ва прокурори назорат аз рӯи иҷрои қонунҳо дар муассисаҳои ислوҳӣ дар иҷлосияҳо ва ҷаласаҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии дахлдор ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот иштирок меkunанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Прокурор, муовини якум ва муовинони ӯ, инчунин бо супориши онҳо прокурорҳои дигар ҳуқуқ доранд дар баррасии пешниҳод ва эътирозҳои худ ба мақомоти маҳаллии намояндагӣ ва иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликиятшон, иштирок намоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166, аз 24.12.2022 № 1917*).

Прокурорҳо наметавонанд ба ҳайати комиссия, кумитаҳо ва дигар мақомоти коллегиялии аз тарафи мақомоти ҳокимияти намояндагӣ ва иҷроия ташкилкардашуда, агар онҳо ба қонунӣ будани санадҳои ҳуқуқии аз тарафи ин мақомот баровардашуда назорат кунанд, дохил шаванд.

Моддаи 10. Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар мубориза бар зидди ҷинояткорӣ

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокурорҳои тобеи он фаъолияти мақомоти қорҳои дохилӣ, мақомоти амният, мақомоти андоз, мақомоти гумрук ва дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқро оид ба мубориза бар зидди ҷинояткорӣ ҳамоҳанг месозанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Бо мақсади таъмини ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоте, ки дар қисми якуми моддаи мазкур зикр ёфтаанд, Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарпрокурори ҳарбии Тоҷикистон, прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри

Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, прокурорҳои шахру ноҳияҳо ва прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда Шӯрои Ҳамоҳангсозиро, ки мақоми машваратӣ буда, мувофиқи Низомнома дар бораи Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар мубориза бар зидди ҷинояткорӣ, ки аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шудааст, даъват менамояд. Дар маҷлисиҳои Шӯрои Ҳамоҳангсозӣ раисони судҳои зинаҳои дахлдор иштирок карда метавонанд. Иҷрои қарорҳои Шӯрои Ҳамоҳангсозӣ барои мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ҳатмӣ мебошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 11. Иштирок дар фаъолияти ҳуқуқҷодкунӣ

Прокурор дар рафти амалӣ намудани ваколатҳои худ ҳангоми зарурати тақмилдиҳии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ метавонад ба субъекти ваколатдоре, ки ҳуқуқи ташаббуси қонунгузорӣ дорад ё ба мақома, ки санади меъёрии ҳуқуқиро қабул кардааст, дар бораи қабул, ворид намудани тағйиру иловаҳо, ё аз эътибор соқит кардани санади меъёрии ҳуқуқӣ таклиф пешниҳод кунад.

Моддаи 12. Баррасии муроҷиатҳо

Мақомоти прокуратура муроҷиатҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқиро бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ намуда, барои бартараф кардани ҳуқуқвайронкуниҳо чораҳо меандешанд. Қароре, ки прокурор марбут ба баррасии муроҷиатҳо қабул намудааст, барои ба суд муроҷиат кардани шахс ҷиҳати Ҳимояи ҳуқуқ, озодӣ ва манфиатҳои қонунии худ монеъ шуда наметавонад.

Агар шахс вобаста ба вазъи саломатӣ, синну сол, ғайри қобили амал будан ва дигар сабабҳои узрнок ҳуқуқ, озодӣ ва манфиатҳои қонунии худро Ҳимоя карда натавонад, прокурор ҳуқуқ дорад ҷиҳати ҳифзи ҳуқуқ, озодӣ ва манфиатҳои қонунии ӯ ба суд бо ариза муроҷиат кунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

БОБИ 2. НИЗОМ, СОҲТОР ВА ТАШКИЛИ ФАЪОЛИЯТИ МАҚОМОТИ ПРОКУРАТУРАИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 13. Низом ва соҳтори мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Низоми мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистонро Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарпрокуратураи ҳарбӣ, прокуратураи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон, прокуратураи шахрҳо, ноҳияҳо ва прокуратураҳои ба он баробаркардашуда ташкил медиҳанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои маркази илмию таълимӣ мебошад.

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва прокурорҳои поёний ҳуқуқи идоракунии оперативии объектҳои таъиноти иҷтимоӣ-маишӣ ва хоҷагидориро доранд.

Соҳтори Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистонро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад.

Таъсиси мақомоти прокуратура, азнавташкिल्диҳӣ ва барҳамдиҳии мақомоти прокуратура аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад, вазъи ҳуқуқӣ ва салоҳияти онҳоро Қонуни конституционии мазкур ва дигар санадҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Моддаи 14. Ба вазифа таъин ва аз вазифа озод кардани Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва муовинони ӯ

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ризоияти Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад. Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба мӯҳлати 5 сол таъин мешавад.

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дорои муовини яқум ва муовинон мебошад, ки онҳо аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ризоияти Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

Яке аз муовинони Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон Сарпрокурори ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Иттилоот дар бораи ба вазифа таъин ва аз вазифа озод кардани Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони ӯ дар матбуот нашр мегардад.

Моддаи 15. Масъул будани Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар фаъолияти худ ба Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул буда, дар бораи ҳолати назорати риояи дақиқ ва иҷрои яххелаи қонунҳо дар ҳудуди Тоҷикистон соле як маротиба ё аз рӯи зарурат ҳисобот медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Моддаи 16. Таъин намудани прокурорҳо ба вазифа, тобеият ва асосҳои аз вазифа озод кардани онҳо

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон прокурори Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, прокурорҳои вилоятҳо, прокурори шаҳри Душанбе, прокурорҳои нақлиёт, прокурорҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо ва прокурорҳои ҳарбии гарнизонҳо, прокурори назорат аз рӯи иҷрои қонунҳо дар муассисаҳои ислоҳиро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд. Ин прокурорҳо ба Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботдиҳанда мебошанд. Мӯҳлати ваколати прокурорҳо 5 сол аст.

Прокурорҳо бо чунин асосҳо аз вазифаашон пеш аз мӯҳлат озод карда мешаванд:

- бо хоҳиши худ;
- бо сабаби ба истеъфо баромадан;
- бо сабаби ба кори дигар гузаштан ё иҷро карда натавонистани вазифа бинобар вазъи саломатӣ;
- бо сабаби интиҳоб шудан ба мақомоти намояндагӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);
- аз рӯи натиҷаҳои аттестатсия;
- барои риоя накардани талаботи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мубориза бо коррупсия, танзими анъана ва ҷашну маросимҳо (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);
- бо дигар асосҳои, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи меҳнат пешбинӣ кардааст.
- қатъи шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон, соҳиб шудан ба шаҳрвандии давлати дигар ё тарки доимии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- бинобар нафақагири Ҷумҳурии Тоҷикистон ё давлати хориҷӣ будан (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Иттилооти ба вазифа таъин ва аз вазифа озод намудани прокурорҳо дар матбуоти маҳаллӣ нашр мегардад.

Моддаи 17. Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ба Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳбарӣ мекунад.

Дар Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳайати мушовара дар ҳайати Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон (раис), муовини якум ва муовинони ӯ (аз рӯи вазифа), дигар кормандони прокурорӣ, ки Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин намудааст, ташкил карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Дар Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон раёсатҳо ва шӯъбаҳо мавҷуданд, ки дар айни замон сардорон ва муовинони сардорони онҳо мутобиқан ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд. Прокурори генералӣ инчунин ёрдамчиёни калон оид ба супоришҳои махсус дорад. Дар раёсатҳо ва шӯъбаҳо прокурорҳои калон ва прокурорҳо (ёрдмчиён), прокурорҳо-криминалистҳо, муфаттишҳои калон ва муфаттишҳо оид ба қорҳои махсусан муҳим ҳастанд.

Сардорони раёсатҳо ва шӯъбаҳо ва муовинони онҳо, ёрдмчиёни калон, ёрдмчиёни Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, прокурорҳои калон ва прокурорҳои

раёсатҳо ва шӯъбаҳо, прокурор-криминалистҳо, инчунин муфаттишҳои калон ва муфаттишҳо оид ба корҳои махсусан муҳим аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

Ба низоми Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ҳуқуқи воҳиди низомӣ Сарпрокуратураи ҳарбӣ, ки ба он муовини Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон Сарпрокурори ҳарбӣ роҳбарӣ мекунад, дохил мешавад.

Дар низоми Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон Маркази тақмили ихтисоси кормандони мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон амал мекунад, ки директор, муовин ва кормандони фаврии онро Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд.

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон наشرӣҳои махсуси ҳуқуқии ҳудро дорад.

Моддаи 18. Ваколатҳои Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- низомии ягонаи марказонидашудаи прокуратураи Тоҷикистонро сарварӣ мекунад ва ба ҷаъолияти он назорат менамояд;

- ҳайати мушовараи Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистонро ташкил мекунад ва дар ҷаласаҳои он раисӣ мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);

- ба мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон кормандонро ба кор қабул ва аз кор озод мекунад;

- роҳбарони воҳидҳои сохторӣ, сармуҳосиб, дигар кормандони Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод мекунад;

- низомномаҳои воҳидҳои низомии Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тасдиқ мекунад;

- прокуратураҳоро ташкил ва барҳам медиҳад;

- фармонҳо, амрҳо, дастурҳо, низомномаю дастурамалҳо мебарорад, ки иҷрои онҳо аз тарафи ҳамаи коркунони мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳатмӣ мебошад. Дар сурати хилофи қонун буданашон ин санадҳо тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ тағйир дода ё бекор карда мешаванд;

- шумораи кормандони Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар ҳудуди воҳиди ҷудокардашуда ва фонди музди меҳнат муқаррар менамояд;

- ваколати воҳидҳои сохтории Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян мекунад;

- шумораи кормандон ва сохтори мақомоти тобеи прокуратураро муқаррар мекунад;

- тақмили ихтисоси кормандонро ба роҳ меонад;

- ҳамчунин дигар ваколатҳое дорад, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конститутсионии мазкур ва дигар қонунҳо пешбинӣ кардаанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Моддаи 19. Прокуратураи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон

Ба прокуратураи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон прокурорҳои дахлдор роҳбарӣ мекунанд, ки онҳо дорои муовини яқум ва муовинон буда, онҳоро Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Дар прокуратураҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон ҳайати мушовара ташкил карда мешавад, ки ба ҳайати он прокурори роҳбарикунандаи прокуратура (раис), муовини яқум ва муовинони ӯ (аз рӯи вазифа) ва дигар кормандони прокурорӣ дохил мешаванд.

Шумора ва ҳайати шахсии мушовара аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди прокурорҳои дахлдор тасдиқ карда мешаванд.

Дар ҷаласаҳои ҳайати мушовараи прокуратураи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон прокурори дахлдор ва дар набудани ӯ муовини яқум ё яке аз муовинони ӯ раисӣ мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Дар прокуратураҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон раёсатҳо ва шӯъбаҳо ташкил карда мешаванд. Сардорон ва муовинони сардорони раёсатҳо ва шӯъбаҳо, ки дар як вақт ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни прокурорҳои дахлдор мебошанд, бо розигии Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби прокурорҳои роҳбарикунандаи ин прокуратураҳо ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

Дар сохтори раёсатҳо ва шӯъбаҳо прокурорҳои калон, прокурорҳо, муфаттишони калон ва муфаттишҳо оид ба корҳои махсусан муҳим мавҷуданд, ки онҳо аз тарафи прокурорҳои дахлдор ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

Прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон ба Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тағйир додани ҳайати шахсии кормандони дастгоҳи худ тақлифҳо пешниҳод менамоянд.

Моддаи 20. Прокуратураҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо ва дигар прокуратураҳои ба онҳо баробаркардашуда

Ба прокуратураҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо ва дигар прокуратураҳои ба онҳо баробаркардашуда прокурорҳои дахлдор роҳбарӣ мекунанд. Онҳо метавонанд муовини яқум, муовинон, ёрдамчиёни калон, ёрдамчиён, муфаттишони калон ва муфаттишон дошта бошанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Муовини яқум ва муовинони прокурорҳо, кормандони дигари прокуратураҳои шаҳрҳо ва ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Муовини яқум ва муовинони прокурорҳои шаҳрҳо ва ноҳияҳои тобеи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят ва шаҳри Душанбе бо розигии Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи прокурорҳои дахлдори болоӣ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд. Кормандони дигари ин прокуратураҳо аз тарафи прокурорҳои дахлдори болоӣ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Муовинони прокурорҳои нақлиёти вилоятиро Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод мекунад.

Прокурорҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо ва дигар прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда ба прокурорҳои болоӣ дар бораи тағйир додани шумораи кормандони дастгоҳ тақлифҳо пешниҳод менамоянд.

Прокурорҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо ва дигар прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда дар доираи ваколатҳои худ кормандони хидмати ёрирасонро ба қор қабул ва аз қор озод менамоянд.

Моддаи 21. Ваколатҳои прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокурори нақлиёти Тоҷикистон

Прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокурори нақлиёти Тоҷикистон ба ҷаъолияти прокуратураҳои шаҳрҳо ва ноҳияҳо дар асоси иҷрои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳбарӣ намуда, фармонҳо, дастурҳо, амрҳо мебароранд, ки иҷрои онҳо барои ҳамаи кормандони тобеъ ҳатмӣ мебошад.

Моддаи 22. Ҳайати мушовараи мақомоти прокуратура

Ҳайати мушовараи мақомоти прокуратура мақоми машваратӣ буда, дар назди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарпрокурори ҳарбӣ, прокурори Вилояти

Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокурори нақлиёти Тоҷикистон ташкил карда мешаванд.

Ба ҳайати мушовара муовини якум ва муовинони прокурори дахлдор, дигар кормандони прокуратура дохил мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Дар ҳайати мушовара муҳимтарин масъалаҳо, ки ба фаъолияти мақомоти прокуратура, вазъи кори назорат ба риояи қонунҳо, иҷрои фармонҳои Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, масъалаҳои кадрҳо дахлдоранд, баррасӣ шуда, ҳисоботи сардорони раёсатҳо ва шӯъбаҳо, прокурорҳои тобеъ ва дигар кормандони мақомоти прокуратура шунида мешаванд.

Дар маҷлисҳои ҳайати мушовара мумкин аст баёноти роҳбарони мақомоти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо, шахсони мансабдор бинобар вайрон кардани қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ шунида шавад.

Қарори ҳайати мушовара бо тарафдории аксарияти овозҳои аъзои он қабул шуда, бо фармони прокурори дахлдор дар амал татбиқ карда мешавад.

Дар сурати ихтилофи назар дар байни прокурор ва аъзои ҳайати мушовара прокурор қарорҳои худро дар амал татбиқ менамояд.

Дастури кории ҳайати мушовара ва вазъи ҳуқуқии аъзои онро прокурори дахлдор муайян мекунад.

БОБИ 3. НАЗОРАТИ ПРОКУРОРӢ

Моддаи 23. Предмети назорати умумӣ

Предмети назорати умумӣ инҳо мебошанд:

-назорат ба иҷрои қонунҳо аз ҷониби вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти намояндагӣ ва иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, мақомоти идораи ҳарбӣ, мақомоти назорат, бонкҳо ва дигар ташкилотҳои қарзии молиявӣ, корхонаҳо, муассисаҳо, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва динӣ, ҳизбҳои сиёсӣ ва иттиҳодияҳои дигар, сарфи назар аз тобеият, мансубият ва шаклҳои моликияти онҳо, аз тарафи шахсони мансабдори онҳо, инчунин ба қонунҳо мутобиқат намудани санадҳои ҳуқуқие, ки онҳо мебароранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410, аз 24.12.2022 № 1917*);

-назорат ба риояи ҳуқуқ ва озодиҳои инсон ва шаҳрванд, ки арзиши олий эътироф гардидаанд, аз ҷониби ҳамаи сохторҳо ва шахсони мансабдоре, ки дар сарсатри якуми ҳамин модда нишон дода шудаанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);

-назорати қонунӣ будани қарорҳои қабулкардаи мақомоте, ки ба баррасӣ намудани парвандаҳо оид ба ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ, парвандаҳо, маводҳо оид ба баҳсҳои иқтисодӣ барои баррасӣ дар судҳои иқтисодӣ, ба истиснои қарорҳои суд ваколатдоранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 № 450*);

-назорати риояи қонунҳое, ки ба муносибатҳои иқтисодӣ, байналмилалӣ, ҳифзи муҳити зист, гумрук, андоз ва фаъолияти иқтисодии хориҷӣ мансуб мебошанд.

Санҷиши риояи қонунҳо аз рӯи аризаҳо ва дигар маълумотҳо дар бораи вайрон кардани қонуният, ки диққату эътибори бевоситаи прокурорро талаб менамояд, дар сурати зарурат бо ташаббуси прокурор гузаронида мешавад. Дахлати прокурор ба фаъолияти хоҷагӣ ва иваз намудани вазифаи мақомоти тобеи идора ва мақомоти назорат манъ аст (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 24. Ваколатҳои прокурор ҳангоми назорати умумӣ

Прокурор ҳангоми назорати умумӣ ҳуқуқ дорад:

-ба муассисаҳо, корхонаҳо, ташкилотҳо, вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, идораҳо, бонкҳо ва дигар ташкилотҳои қарзии молиявӣ, сохторҳои ғайридавлатӣ бо пешниҳоди шаҳодатномаи хизматӣ бе монеа, ба объектҳои режимӣ ҳангоми будани иҷозати махсус ворид гардад ва бо ҳар гуна ҳуҷжатҳои онҳо шинос шавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 24.12.2022 № 1917*);

-иҷрои қонунҳоро дар асоси аризаҳо, шикоятҳо, муроҷиатҳо ва дигар маълумотҳо оид ба ҳуқуқвайронкунии санҷад;

-барои гузаронидани санчиш кормандони дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқро ҷалб намояд;

-барои санчиши қарорҳо, амру фармонҳо ва дигар ҳуҷҷатҳо, маводҳо, маълумоти оморӣ ва дигар маълумотҳоро (асл ё нусхаи онҳоро) талаб намояд, дар бораи вазъи қонуният ва ҷораҳои таъмини он маълумот гирад;

-шахсони мансабдор, шахрвандонро даъват намояд ва аз онҳо доир ба вайрон кардани қонун баёнот талаб кунад.

Прокурор ҳуқуқ дорад аз роҳбарон ва шахсони мансабдор инҳоро талаб намояд:

-гузаронидани санчиш ва тафтиши (ревизияи) ғайриқонунии корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои тахти назорат ва тобеияти онҳо буда, инчунин дар ҳолати зарурӣ таъин кардани экспертиза;

-барои муайян кардани масъалаҳои бамияномада ҷудо намудани мутахассисон;

-гузаронидани санчиши мавод, ахбор, муроҷиатҳое, ки ба прокуратура ворид шудаанд ва хабар дар бораи натиҷаи онҳо.

Ҳангоми ошкор сохтани қонунвайронкунӣ прокурор ё муовини ӯ дар доираи салоҳияти худ ҳуқуқ дорад:

-доир ба санадҳои мақомот ва ташкилотҳо, инчунин шахсони мансабдор, ки ҳилофи қонун мебошанд, эътироз биёрад;

-бо қарори худ шахсонро, ки ғайриқонунӣ дучори боздошти маъмурӣ шудаанд, озод кунад;

-дар бораи бартараф намудани қонунвайронкуниҳо, сабабу шароити мусоидаткунандаи онҳо таклифҳо пешниҳод намояд;

- дар ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои шахрвандон, давлат, инчунин корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо, новобаста аз шакли моликиятшон, аз ҷумла ҷиҳати барқарор кардани зарари расонидашуда, ба суд муроҷиат кунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);

- мувофиқи тартиби муқарраркардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон парвандаи ҷиноятӣ, истехсолоти парвандаи ҳуқуқвайронкунии маъмуриро оғоз намояд, дар бораи ба ҷавобгариҳои интизомӣ ё моддӣ кашидан истехсолот оғоз кунад, маводро барои баррасӣ ба мақомоти дахлдор фиристонад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);

-дар бораи бартараф кардани вайронкунии ошкорои қонун амрҳо диҳад.

Моддаи 25. Эътирози прокурор

Эътироз доир ба санад, супориш ва дигар ҳуҷҷатҳои мақомот ва шахсони мансабдоре, ки ҳилофи қонун мебошанд, аз ҷониби прокурор ё муовинонаш ба мақомоти интишордодаи ин санад ё мақомоти болоӣ оварда мешавад.

Прокурор дар эътирози худ масъалаҳои бекор кардани санад, ба қонун мутобиқ гардонидани он, инчунин қатъ кардани амали ғайриқонунии шахсони мансабдор, барқарор намудани ҳуқуқҳои поймолшударо ба миён мегузорад.

Эътирози прокурор амали санади аз болояш эътирозовардашударо бозмедорад ва онро бояд мақомоти дахлдор ё шахси мансабдор на дертар аз даҳ рӯзи баъди ворид шуданаш ҳатман баррасӣ намояд.

Дар ҳолати овардани эътироз нисбати қарори мақомоти маҳаллии намоёндагии ҳокимияти давлатӣ он бояд дар иҷлосияи наздиктарин баррасӣ шавад. Дар ҳолатҳои истисноӣ, ки бартараф намудани ҳолатҳои вайронкунии қонунро талаб мекунад, прокурор ҳуқуқ дорад барои баррасии эътироз мӯҳлати кӯтоҳтар муқаррар намояд. Аз натиҷаи баррасӣ ба прокурор фавран хаттӣ хабар дода мешавад.

Дар сурати баррасӣ кардани эътироз дар мақомоти машваратӣ дар бораи рӯзи маҷлис ба прокуратуре, ки эътироз овардааст, хабар дода мешавад.

Эътироз мумкин аст то баррасӣ шудани он аз ҷониби прокурори эътирозоварда ё прокурори болоӣ бозхонда шавад.

Дар сурати бесабаб рад кардани эътироз ё дар мӯҳлати муқарраршуда дида набаромадани он прокурор метавонад дар бораи ғайриқонунӣ донишмандони санад ба суд бо

аризаи даъвогӣ мурочиат намояд. Пешниҳоди ҷунин ариза амали санади ҳукукиро бозмедорад.

Моддаи 26. Пешниҳоди прокурор

Пешниҳод дар бораи бартараф намудани қонунвайронкуниҳо, сабабу шароитҳои ба онҳо мусоидаткарда аз ҷониби прокурор, муовини ӯ ба мақом, ташкилот ё шахси мансабдоре, ки барои бартараф кардани қонунвайронкунӣ ваколат дорад, пешкаш мешавад ва он бояд ғавран баррасӣ шавад. Дар мӯҳлати на дертар аз як моҳ бояд оид ба бартараф намудани қонунвайронкунӣ, сабабу шароитҳои ба онҳо мусоидаткарда тадбирҳои дахлдор андешида, аз натиҷаи он ба прокурор хаттӣ хабар дода шавад.

Мақоми машваратие, ки ба он пешниҳод фиристонида шудааст, дар бораи рӯзи маҷлис ба прокурор хабар медиҳад ва прокурор ҳуқуқ дорад, ки дар муҳокимаи он иштирок намояд.

Моддаи 27. Қарори прокурор

Прокурор, муовини яқум ва муовинони онҳо бо назардошти хусусияти қонунвайронкунӣ аз тарафи шахси мансабдор ё шахрванд оид ба оғоз намудани истехсолот дар бораи ба ҷавобгариҳои интизомӣ, моддӣ ва маъмурӣ кашидан ё дар бораи оғоз кардани парвандаи ҷиноятӣ қарори асоснок мебарорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Қарор дар бораи ба ҷавобгариҳои интизомӣ, моддӣ ё ҷавобгариҳои маъмурӣ кашидан дар муддати даҳ рӯзи баъди расидани он бояд аз тарафи шахси мансабдор ё мақоми салоҳиятдор баррасӣ шавад. Шикоят аз рӯи қарори қабулшуда иҷроӣ онро бознамедорад. Аз натиҷаи баррасӣ ба таври хаттӣ ба прокурор хабар дода мешавад.

Дар ҳолатҳои зарурӣ барои тафтиши ҷиноятҳо прокурор ҳуқуқ дорад бо ҷалби кормандони дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар асоси қарори худ гурӯҳҳои тафтишоти ғаврӣ таъсис диҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Моддаи 28. Амри прокурор

Амри хаттӣ дар бораи бартараф намудани қонунвайронкунӣ аз тарафи прокурор, муовини ӯ, ё шахси ваколатдоркардаи онҳо ба мақом, шахси мансабдор ё шахсони воқеӣ, ки ба вайрон кардани қонун роҳ додаанд, пешниҳод карда мешавад.

Амри хаттӣ дар мавридҳои пешниҳод карда мешавад, ки қонунвайронкунӣ хусусияти ошкоро дошта, ба манфиати давлат, корхона, муассиса, ташкилот, инчунин шахрвандон агар он ғавран бартараф карда нашавад, зарари ҷиддӣ расонида метавонад. Амр бояд бетаъхир иҷро гардад, ки дар ин бора ба прокурор хабар дода мешавад.

Мақомот, шахси мансабдор ё шахси воқеӣ метавонад аз хусуси амр ба прокурори болоӣ шикоят кунад, ки ӯ вазиғадор аст шикоятро дар мӯҳлати даҳ рӯз дида барояд.

Моддаи 29. Талабот нисбати ҳуҷҷатҳои мавриди эътиноии прокурор ва масъулият барои иҷро накардани онҳо

Дар эътироз, пешниҳод, қарор ё амри прокурор ҳатман зикр мегардад, ки кадом талаби қонун аз тарафи кӣ вайрон карда шудааст, моҳияти вайрон кардани қонун дар ҷист ва шахсони мансабдор, мақомот, ташкилотҳо ва шахсони воқеӣ бояд дар кадом мӯҳлат онро бартараф намоянд.

Шахсони мансабдор, мақомоти салоҳиятдор ё шахсони воқеие, ки эътироз, пешниҳод, қарор, амри прокурорро дар мӯҳлаташ иҷро накардаанд, беасос рад намудаанд ё барои бартараф намудани вайронкунии қонун, ки дар пешниҳоди прокурор нишон дода шудааст, чора надидаанд, мувофиқи қонун ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

БОБИ 4. НАЗОРАТИ ПРОКУРОРӢ БА ИҶРОИ ҚОНУНҲО АЗ ТАРАФИ МАҚОМОТЕ, КИ ҶАЪОЛИЯТИ ОПЕРАТИВӢ-ҶУСТУҶӢ, ТАҲҚИҚУ ТАҒТИШИ ПЕШАКИРО БА АМАЛ МЕБАРОРАНД

Моддаи 30. Предмети назорат

Предмети назорати прокурорӣ ба иҷроӣ қонунҳо аз тарафи мақомоте, ки ғавроияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, таҳқиқу тағтиши пешакиро ба амал мебароранд, инҳо мебошанд:

-риояи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шахрванд;

-бо тартиби муқарраркардаи қонун ҳаллу фасл намудани аризаҳо ва хабарҳо дар бораи ҷиноятҳои тайёршаванда, содиршаванда ва содиршуда (*Қонуни конст. ҚТ аз 25.03.2011 № 688*);

- гузаронидани чорабиниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯӣ бо мақсади ошкор намудани ҷиноятҳо ва ҷустуҷӯи ҷинояткорон (*Қонуни конст. ҚТ аз 25.03.2011 № 688*);

-кофтукови далелҳо оид ба парвандаи ҷиноятӣ;

-гузаронидани таҳқиқу тафтиши пешакӣ;

-қонунӣ будани қарорҳои қабулкардаи онҳо.

Моддаи 31. Ваколати прокурор дар соҳаи фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ ва таҳқиқу тафтиши пешакӣ

Прокурор дар доираи салоҳияташ ҳуқуқ дорад:

-қонунӣ будани гузаронидани чорабиниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, истифодаи воситаҳои илмӣ-техникиро санҷад;

-аз мақомоти дахлдор парвандаҳои баҳисобгирии оперативӣ, маводҳо, ҳуҷжатҳо ва дигар маълумотро дар бораи рафти фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ барои тафтиш талаб намояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 25.03.2011 № 688*);

-мурочиатҳоро оид ба амал ва қарори мансабдорони дахлдор санҷад ва баррасӣ намояд;

-қарорҳои ғайриқонунӣ ва беасоси мансабдорони мақомотеро, ки фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯиро ба амал мебароранд, бекор кунад;

- ба муфаттиш ва таҳқиқбаранда барои мурочиат намудан бо дархост ба суд оид ба татбиқи чораҳои пешгирӣ дар намуди ба ҳабс ва ҳабси хонагӣ гирифтани, дар бораи дароз кардани мӯҳлати онҳо, чораҳои маҷбурии мурофиавии муваққатан дур кардан аз вазифа, ҳабси молу мулк, маблағҳои амонатӣ, суратҳисобҳои бонкӣ, қоғазҳои қиматнок, кофтуков, ёфта гирифтани, ҳабс ва гирифтани муросилоти почтаю телеграф, хабарҳои телеграфӣ ва хабарҳои дигаре, ки тавассути шабакаҳои алоқаи барқӣ ва алоқаи почта интиқол меёбанд, гӯш кардан ва сабти гуфтугӯи телефонӣ ё гуфтугӯҳо бо истифодаи воситаҳои дигари алоқа ва дар дигар ҳолатҳои пешбинишудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба гузаронидани чорабиниҳои оперативӣ-ҷустуҷӯӣ розигӣ диҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034*);

- барои татбиқи чораи пешгирӣ дар намуди гарав розигӣ диҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034*);

-дигар амали пешбинишудаи қонунро иҷро намояд.

Ваколати прокурорро ҳангоми назорат ба риояи қонунҳо аз ҷониби мақомоти таҳқиқу тафтиши пешакӣ қонунгузори мурофиавии ҷиноятӣ муайян менамояд.

Дастури Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои тафтишу таҳқиқи пешакӣ, ки танзими қонуниро талаб намекунад, барои иҷро ҳатмӣ мебошад.

Моддаи 32. Тафтиши ҷиноят аз ҷониби мақомоти прокуратура

Мақомоти прокуратура аз рӯи парвандаҳои ҷиноятӣ, ки қонунгузори мурофиавии ҷиноятӣ ба салоҳияти онҳо вогузоштааст, тафтишот мегузаронад.

Прокурор ҳуқуқ дорад, тафтиши ҳар гуна ҷиноятро ба истехсоли худ гирад ё онро ба прокурор ё муфаттиши тобеаш, супорад. Прокурор инчунин метавонад парвандаҳои ҷиноятиро, ба истиснои парвандаҳо оиди ҷиноятҳои хусусияти коррупсионидошта, ба дигар мақомоти тафтишотӣ супорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 12.05.2007 № 251*).

Моддаи 33. Додани розигӣ барои татбиқи чораҳои пешгирӣ, чораҳои дигари маҷбурии мурофиавӣ ва амалҳои тафтишотӣ

(*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034*)

Ҳуқуқи розигӣ доданро ба татбиқи чораҳои пешгирӣ дар намуди ба ҳабс ва ҳабси хонагӣ гирифтани, дар бораи дароз кардани мӯҳлати онҳо, гарав, ба татбиқи чораҳои маҷбурии мурофиавии муваққатан дур кардан аз вазифа, ҳабси молу мулк, маблағҳои амонатӣ, суратҳисобҳои бонкӣ, қоғазҳои қиматнок, кофтуков, ёфта гирифтани, ҳабс ва

гирифтани муросилоти почтаю телеграф, хабарҳои телеграфӣ ва хабарҳои дигаре, ки тавассути шабакаҳои барқӣ ва алоқаи почта интиқол меёбанд, гӯш кардан ва сабти гуфтугӯи телефони ё гуфтугӯҳо бо истифодаи воситаҳои дигари алоқа ва дар дигар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба гузаронидани чорабиниҳои оперативӣ-қустурҷӯӣ Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони ӯ, Сарпрокурори ҳарбӣ, муовини якум ва муовинони ӯ, прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони онҳо, прокурорҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо ва прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда доранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034, аз 31.12.2014 № 1166*).

Ҳангоми ҳалли масъалаи ба ҳабс, ҳабси хонагӣ гирифтани прокурор вазифадор аст, бо тамоми маводи парвандаи ҷиноятӣ, ки барои гирифтани ба ҳабс, ҳабси хонагӣ асос шуда метавонад, пурра шинос шуда, гумонбаршуда ва айбдоршавандаро дар мавриди зарурӣ, гумонбаршуда ва айбдоршавандаи ноболиғро бошад, дар ҳама гуна ҳолат шахсан пурсиш намояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034, аз 30.05.2017 № 1410*).

Прокурор инчунин барои боздошту нигоҳдорӣ дар хонаҳои қабулу тақсимкунӣ, муқаррар намудани назорат ба рафтори шахси аз ҷазо озод кардашуда, ки ба маҳдуд кардани ҳуқуқи кафолатҳои конститусионии шаҳрвандон вобастаанд, баъди омӯзиши маводи пешниҳодшуда ва мавҷуд будани асосҳои кофӣ иҷозат медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034*).

Прокурор дар мавридҳои пешбиникардаи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ ва қонун барои боздошти шаҳрванди хориҷӣ ё шахси бешаҳрванд иҷозат медиҳад. Дар ҷунин мавридҳо ҳуқуқи додани иҷозат ба Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони ӯ, Сарпрокурори ҳарбии Тоҷикистон, прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, прокурорҳои шаҳру ноҳияҳо ва прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда тааллуқ дорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

хориҷ карда шуд (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034*).

Тартиби додани розигӣ ба татбиқи чораҳои пешгирӣ, бекор кардан, тағйир додан ва дароз кардани мӯҳлати онҳо, татбиқи чораҳои дигари маҷбурии мурофиавӣ ва амалҳои тафтишотӣ мутобики қонунгузориҳои мурофиавии ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 28.12.2013 № 1034*).

БОБИ 5. ИШТИРОКИ ПРОКУРОР ҲАНГОМИ АЗ ТАРАФИ СУДҲО БАРРАСӢ КАРДАНИ ПАРВАНДАҲО

Моддаи 34. Иштироки прокурор ҳангоми аз тарафи судҳо баррасӣ кардани парвандаҳо

Прокурорҳо мувофиқи қонунгузориҳои мурофиавии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми баррасии парвандаҳо аз тарафи судҳо дар мурофиаи судӣ иштирок менамоянд, нисбати фармонҳо, ҳалномаҳо, ҳукмҳо, таъинот ва қарорҳои судҳо, ки ҳилофи қонун мебошанд, эътироз, шикоят ва ариза меоваранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 № 450*).

Моддаи 35. Ваколати прокурор дар мурофиаи судӣ

Прокурор иштирокчиҳои мурофиаи судӣ буда, бо дигар иштироккунандагон ҳуқуқи баробар дорад.

Ваколати прокурори дар маҷлиси суд иштироккунандаро қонунгузориҳои мурофиавии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 36. Иштироки прокурор ҳангоми баррасии парвандаҳои граждани, оилавӣ, ҷиноятӣ, ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ ва иқтисодӣ

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*)

Дар баррасии парвандаҳои граждани, оилавӣ, ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ ва иқтисодӣ прокурор дар ҳолатҳое, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, иштирок мекунад ва оид ба парвандаи баррасишаванда ҳулоса медиҳад.

Иштироки прокурор дар баррасии судии парвандаҳои ҷиноятӣ дар ҳолатҳое, ки қонунгузори мурофиавии ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст, ҳатмист. Прокурор метавонад дар ҳар давраи мурофиаи судии ҷиноятӣ ба баррасии парванда ворид шавад.

Прокурор дар доираи салоҳияти худ дар мурофиаи судии ҷиноятӣ айбдоркуниро аз номи давлат дастгирӣ менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 37. Эътироз, шикоят кассатсионӣ ва хусусии прокурор

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*)

Ҳукуки овардани эътирози кассатсионӣ ва хусусиро нисбати ҳукм, таъинот ва қарорҳои судҳо оид ба парвандаҳои ҷиноятӣ прокурор, муовини якум ва муовинони ӯ дар доираи салоҳияташон, сарфи назар аз иштирок дар баррасии парванда дар суди марҳилаи якум, доранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450, аз 31.12.2014 № 1166*).

Ёрдамчии прокурор, прокурори раёсат ва шӯъба метавонад танҳо нисбат ба ҳукм, таъинот, қарор ва дигар санадҳои судӣ оид ба парвандае, ки дар баррасии он иштирок кардааст, эътироз ва шикоят оварад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450, аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 38. Аз суд талаб намудани парванда аз ҷониби прокурор

Прокурор, муовини якум ва муовинони ӯ ҳуқуқ доранд, ки дар доираи салоҳияташон ҳар парванда ё гурӯҳи парвандаҳоро, ки аз рӯи онҳо фармон, ҳалнома, ҳукм, таъинот, қарорҳое, ки эътибори қонунӣ пайдо намудаанд, мутобиқи қонунгузори мурофиавии ҷиноятӣ, граждонӣ ва иқтисодӣ аз суд талаб карда гиранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450, аз 31.12.2014 № 1166*).

Баъди муқаррар намудани он, ки фармон, ҳалнома, ҳукм, таъинот ё қарори суд ғайриқонунӣ ё беасос аст, прокурор ба тариқи назорат эътироз ва ариза меоварад. Агар ин берун аз салоҳияти ӯ бошад, вай бо пешниҳод ба прокурори болоӣ муроҷиат менамояд, ки ӯ эътироз оварад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*).

Моддаи 39. Эътироз овардан ба ҳукм, фармон, ҳалнома, таъинот ва қарори суд, ки эътибори қонунӣ пайдо кардаанд

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450, аз 31.12.2014 № 1166*)

Ҳукуки овардани эътироз ба ҳукм, фармон, ҳалнома, таъинот ва қарори суд ба инҳо дода шудааст (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450, аз 31.12.2014 № 1166*):

- ба Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон - нисбати ҳукм, фармон, ҳалнома, таъинот ва қарори ҳамаи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба истиснои қарорҳои Раёсати Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба парвандаҳои граждонӣ, Раёсати Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба парвандаҳои иқтисодӣ, инчунин дар ҳолатҳои истисноӣ нисбати қарорҳои Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба парвандаҳои ҷиноятӣ, дар сурате ки ба вайронкунии ҷиддии қонунҳо роҳ дода шуда бошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*);

- ба муовини якум ва муовинони Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон - нисбати ҳукм, фармон, ҳалнома, таъинот ва қарори ҳамаи судҳо, ба истиснои қарорҳои Пленум ва раёсатҳои Суди Олӣ ва Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- ба прокурори Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони онҳо нисбати ҳукм, фармон, ҳалнома, таъинот ва қарори судҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва шаҳру ноҳияҳо, инчунин судҳои иқтисодии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, ба истиснои қарорҳои раёсатҳои суди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо ва шаҳри Душанбе (*Қонуни конст. ҚТ аз 24.12.2022 № 1917*).

Ба қарори суд аз рӯи парвандаҳо дар бораи ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ прокурори шаҳр, ноҳия, муовини якум ва муовинони ӯ ё прокурорҳои болоӣ, муовини якум ва муовинони онҳо эътироз оварда метавонанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 40. Бозхонди эътироз, шикоят ва ариза

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*)

Эътироз, шикоят ва ариза нисбати ҳукм, фармон, ҳалнома, таъинот ва қарори суд то оғози баррасии он дар суд мумкин аст аз ҷониби прокуроре, ки эътироз, шикоят ва ариза овардааст ё прокурори болоӣ бозхонда шавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*).

Моддаи 41. Боздоштани иҷроӣ ҳукми суд

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*)

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини якум ва муовинони ӯ ҳуқуқдоранд, ки то баррасии муроҷиати шаҳрвандон иҷроӣ ҳукмҳои эътибори қонунӣ пайдо накардаи судро боздоранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450, аз 31.12.2014 № 1166, аз 30.05.2017 № 1410*).

Моддаи 42. Иштироки прокурор дар чаласаҳои Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Раёсати Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, коллегияҳои судӣ оид ба парвандаҳои граждани, оилавӣ, ҷиноятӣ, ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ ва коллегияи ҳарбии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, раёсати суди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, раёсати судҳои вилоятҳо ва суди шаҳри Душанбе

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*)

Иштироки Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар чаласаҳои Пленуми Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Пленуми Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳатмӣ мебошад.

Иштироки Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар чаласаҳои Раёсати Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини якум ва муовини Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар чаласаҳои Раёсати Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми баррасии парвандаҳои ҷиноятӣ, коллегияҳои судӣ оид ба парвандаҳои граждани, оилавӣ, ҷиноятӣ ва ҳуқуқвайронкунии маъмурии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, коллегияи ҳарбии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, инчунин прокурори нақлиёти Тоҷикистон аз рӯи парвандаҳо, ки ба салоҳияти прокурори нақлиёти Тоҷикистон мансубанд, дар чаласаҳои суди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, суди шаҳри Душанбе ҳатмӣ мебошад.

Прокурор дар баррасии парвандаҳо дар судҳои иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби муайянкардаи қонунгузори мурофиавии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок менамояд.

Иштироки прокурор дар мурофиаи судӣ ҳангоми баррасии даъвои прокурор ҳатмӣ мебошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 43. Ҳуқуқи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муроҷиат ба Суди конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад ба Суди конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаи мутобиқи Конститутсия будани тавзеҳоти дастурии Пленумҳои Суди Олӣ ва Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин оид ба масъалаи санҷиши мутобиқи Конститутсия будани санадҳои дорои хусусияти меъёрие, ки вазоратҳо, кумитаҳои давлатӣ, дигар мақомоти давлатӣ ва ҷамъиятӣ қабул мекунанд, муроҷиат намояд.

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад, ки ба Пленуми Суди Олӣ ва Пленуми Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ба судҳо додани

тавзеҳоти дастурӣ оид ба масъалаҳои амалияи судӣ аз рӯи парвандаҳои граждани, иқтисодӣ, ҷиноятӣ ва ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ бо пешниҳод мурочиат намояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2008 №450*).

Сарпрокурори ҳарбӣ, прокурорҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе ва прокурори нақлиёти Тоҷикистон, прокурорҳои шаҳрҳо, ноҳияҳо, прокурорҳои ҳарбии гарнизон, прокурори назорат аз рӯи иҷрои қонунҳо дар муассисаҳои ислотӣ ва нақлиёт (прокуратураҳои поёӣ) метавонанд аз Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дархост кунанд, ки дар бораи ба судҳо додани тавзеҳоти дастурӣ оид ба масъалаҳои татбиқи қонунгузорӣ хангоми баррасии парвандаҳои судӣ ба Пленумҳои Суди Олӣ ва Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон таклиф пешниҳод намояд.

**БОБИ 6. НАЗОРАТИ ПРОКУРОРӢ ОИД БА РИОЯИ ИҶРОИ ҚОНУНҲО АЗ
ТАРАФИ МАЪМУРИЯТИ ҶОЙҲОИ НИГОҲДОРИИ БОЗДОШТШУДАГОН,
МАҲБУСОН, МУАССИСА ВА МАҚОМОТИ ИҶРОКУНАНДАИ ҶАЗОИ
ҶИНОЯТӢ, ЧОРАҲОИ МАҶБУРИИ ТАЪИНКАРДАИ СУД**

(*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*)

Моддаи 44. Предмети назорат

Предмети назорат инҳо мебошанд:

-қонунӣ будани иқомати шахс дар ҷои нигоҳдории боздоштшудагон, хонаҳои қабулу тақсимқунӣ, ҷои ҳабси пешакӣ, муассиса ва мақомоти иҷрокунандаи ҷазо ва дигар ҷойҳое, ки чораҳои маҷбурии таъинкардаи судро иҷро менамоянд;

-риояи ҳуқуқи вазифаҳои бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраршудаи боздоштшудагон, маҳбусон, маҳкумшудагон ва шахсоне, ки дучори чораҳои маҷбурий шудаанд, тартиб ва шароити нигоҳдории онҳо;

-қонунӣ будани иҷрои ҷазое, ки бо маҳрумӣ аз озодӣ вобаста намебошад;

-қонунӣ ва асоснокии озод кардани маҳкумшудагон аз адои ҷазо бинобар ба итмом расидани мӯҳлати ҷазо, шартан, пеш аз мӯҳлат аз адои ҷазо озод кардан, ба намуди ҷазои сабуктар иваз кардани қисми адонашудаи ҷазо аз рӯи беморӣ, маъҷубӣ, иваз кардани намуди муассисаи ислотӣ, татбиқи санади авф ё бахшиши ҷазо.

**Моддаи 45. Ваколатҳои прокурор оид ба риояи иҷрои қонунҳо дар ҷойҳои
нигоҳдории боздоштшудагон, маҳбусон, муассиса ва мақомоти иҷрокунандаи ҷазои
ҷиноятӣ**

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*)

Прокуроре, ки назорат мебарад, ҳуқуқ дорад:

-ҳар вақт бидуни тафтиш ба мақомот ва муассисаҳои дар сарҳати якуми моддаи 44 хамин Қонун зикршуда дарояд;

-боздоштшудагон, ҳабсшудагон, маҳкумшудагон ва шахсонеро, ки ба чораҳои маҷбурий гирифта шудаанд, бозпурсӣ намояд;

-бо ҳуҷҷатҳое, ки дар асоси онҳо ин шахсон боздошта, ҳабс, маҳкум ё ба чораҳои маҷбурий гирифта шудаанд, бо ҳуҷҷатҳои оперативӣ-хизматӣ шинос шавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 25.03.2011 № 688*);

-риояи дақиқ ва иҷрои яхелаи қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофнамударо дар бораи ҳуқуқи инсон, муносибати инсондӯстона бо маҳбусон ва маҳкумшудагон талаб намояд;

-аз маъмурият муҳайё кардани шароити таъмини ҳуқуқи боздоштшудагон, маҳбусон, маҳкумшудагон ва шахсони ба чораҳои маҷбурий гирифташударо талаб намояд, ба қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ будани амру фармонҳо ва қарорҳои маъмурияти мақомот ва муассисаҳоеро, ки дар сарҳати якуми моддаи 44 Қонуни мазкур зикр ёфтаанд, санҷад, аз шахсони мансабдор баёнот талаб намояд, эътироз оварад, пешниҳод гузорад, парвандаҳои ҷиноятӣ ё истехсолотро оид ба парвандаҳои ҳуқуқвайронкунии маъмурӣ, интизомӣ ва моддӣ оғоз намояд;

-ба қарорҳои ғайриқонунии маъмурияти муассиса ё мақомоти иҷроқунандаи ҷазо дар бораи пешниҳод ё ради пешниҳоди шартан пеш аз мӯҳлат озод кардани маҳкумшуда аз адои ҷазо, иваз кардани қисми адонанамудай ҷазо ба ҷазои сабуктар эътироз оварад. То баррасии эътироз амали санади ба он эътирозовардашудаи маъмурияти муассиса боздошта мешавад;

-ҷазоҳои интизомиро нисбати шахсони маҳбус ва маҳкумшуда, ки дар сурати вайрон кардани қонун дода шудааст, бекор кунад, бо қарори худ онҳоро аз изолятори (тавқиғоҳи) ҷаримаӣ, бинои навъи камераӣ, картсер, камераи яккаса, изолятори (тавқиғоҳи) интизомӣ фавран озод кунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*);

-бо қарори худ мутобиқи тартиби муайянкардаи қонун шахси дар ҷойҳои маҳрумӣ аз озодӣ ё муассисаҳои иҷроқунандаи ҷараҳи маҷбурӣ ғайриқонунӣ нигоҳдошта, ғайриқонунӣ боздошташуда, ба ҳабси маҷбурӣ гирифташуда ё дар муассисаи судӣ-равонпизишкӣ ҷойгиршударо фавран озод кунад.

Моддаи 46. Ҳатмӣ будани иҷрои қарор ва талабҳои прокурор

Қарор ва талабҳои прокурор оид ба риояи тартиби муқаррарнамудай қонун ва шароити нигоҳдории боздоштшудагон, ҳабсшудагон, ба ҷазои маҳрум сохтан аз озодӣ ва дигар ҷазоҳо маҳкумшудагон, ҳамчунин шахсоне, ки нисбаташон ҷараҳи маҷбурӣ истифода шудаанд ё онҳо дар муассисаҳои судӣ-равонпизишкӣ ҷойгир карда шудаанд, аз тарафи маъмурият, инчунин мақомоте, ки ҳукми судҳоро нисбати шахсони ба ҷазои маҳрумӣ аз озодӣ алоқаманд набуда иҷро менамоянд, бояд ҳатман иҷро карда шаванд.

БОБИ 7. ҲАМКОРИИ БАЙНАЛМИЛАЛИИ ҲУҚУҚИИ ПРОКУРАТУРА ОИД БА ҲИМОЯИ ҲУҚУҚ ВА ОЗОДИҲОИ ИНСОН ВА ШАҲРВАНД, МУБОРИЗА БО ҶИНОЯТКОРӢ, ДИГАР ҲУҚУҚВАЙРОНКУНИҲО

Моддаи 47. Предмети ҳамкории байналмилалӣ ҳуқуқӣ

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон эътирофнамуда ҳамкорӣ байналмилалӣ ҳуқуқиро бо мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар мақомоти салоҳиятноки давлатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ ба мақсадҳои зерин амалӣ мегардонад:

-ҳимояи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд, мубориза бо ҷинояткорӣ муташаққилон, дигар ҷинояткорӣ ва ҳуқуқвайронкуниҳо;

-ҷуброни зарари аз ҷинояткорӣ расонидашуда, иҷрои ҷазоҳои ҷиноятӣ;

-расонидани кӯмаки ҳамдигарии ҳуқуқӣ аз рӯи парвандаҳои граждани, оилаӣ ва ҷиноятӣ;

-ошкор ва тафтиши ҷиноятҳои трансмиллӣ ва дигар ҷиноятҳо, кофтукови шахсони ҷиноятсодиркарда, барои ба ҷавобгарии муқарраркардаи қонун кашидан ё барои иҷрои ҳукм додани онҳо;

-пешгирӣ кардани расмигардонии пул ва дигар воситаҳои бо роҳи ҷиноят ғуншуда, ба иқтисодиёт воридшавии сармояҳои бо роҳи ҷиноят ҷамъшуда, инчунин дигар шаклҳои ҷиноятҳои иқтисодӣ;

-такмил додани мураттабсозии байналмилалӣ ҳуқуқӣ, наздикшавии қонунгузории миллӣ дар соҳаи мубориза бо ҷинояткорӣ ва дигар ҳуқуқвайронкуниҳо.

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи салоҳияти худ бо мақомоти дахлдори дигар давлатҳо ва ташкилотҳои байналмилалӣ робитаҳои мустақкам барқарор менамояд, бо онҳо ҳамкорӣ мекунад, оид ба масъалаҳои ёрии ҳуқуқӣ ва мубориза бар зидди ҷинояткорӣ шартномаҳо менамояд, дар таҳияи шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок мекунад.

Моддаи 48. Принципиҳои ҳамкорӣ байналмилалӣ ҳуқуқӣ

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақомоти прокуратура, дигар мақомоти ҳифзи ҳуқуқи мамлакатҳои хориҷӣ дар асоси принциpleri зерин ҳамкорӣ мекунад:

-эҳтиром кардани соҳибхитиёрии давлатҳо ва бемайлон риоя намудани қонунгузории миллӣ ва меъёрҳои ҳуқуқи байналмилалӣ;

- ҳамаҷониба ривоч додани ҳамкорӣ ва эътимод дар байни мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва дигар мақомоти салоҳиятноки мамлакатҳои ҳамкорикунанда;
- афзалияти ҳимояи ҳуқуқу озодиҳои шахрвандони мамлакатҳои ҳамкорикунанда, инчунин меъёрҳои аз тарафи умум эътирофгардидаи ҳуқуқи байналмилалӣ;
- баробарҳуқуқии тарафҳо;
- софдилони иҷро кардани ўҳдадориҳои байналмилалӣ.

Моддаи 49. Ваколатҳои прокурор оид ба ҳамкории байналмилалӣ

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми ҳамкории байналмилалӣ ҳуқуқу ваколатҳои пешбиникардаи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалиеро, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, дар ҳалли масъалаҳои зерин истифода мебарад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*):

- лоиҳаи барномаҳои байнидавлатии чорабиниҳоро дар мубориза бо ҷинояти муташаккилона ва дигар намудҳои ҷиноятҳои хавфнок дар ҳудуди давлатҳои ҳамкорикунанда таҳия мекунад, дар иҷрои чунин барномаҳо ширкат меварзад;
- гузаронидани амалиёти муштарак ва бомувофиқаи тафтишотӣ ва дигар чорабиниҳоро оид ба тафтишот ва пешгирии ҷиноятҳо дар ҳудуди мамлакатҳои ҳамкорикунанда ташкил менамояд ё ба он ёрӣ мерасонад;
- кӯмаки бевоситаи ахборотӣ, ташкилӣ, ҳуқуқӣ ва дигар ёриҳои пешбиникардаи қонун ё шартномаи байналмилалиро ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқи мамлакатҳои ҳамкорикунанда барои пешгирӣ ва ошкор кардани ҷиноятҳо, ҷустуҷӯи ҷинояткорон, иҷрои ҷазо ташкил менамояд ё амалӣ мегардонад;
- дар тайёр кардани кадрҳои мақомоти прокуратура ва гузаронидани тадқиқоти илмӣ дар соҳаи мубориза бо ҷинояткорӣ, ҳимояи ҳуқуқ ва озодии инсон ва шахрванд кӯмак мерасонад ва кӯмак мегирад;
- дар фаъолияти ташкилотҳои байналмилалӣ прокурорҳо иштирок мекунад;
- доир ба лоиҳаҳои шартномаҳои байналмилалӣ, инчунин дар бораи тағйиру иловаҳо ба шартномаҳои амалкунанда пешниҳодҳо таҳия менамояд;
- дигар ваколатҳоро, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои байналмилалӣ эътирофкардаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, иҷро менамояд.

Моддаи 50. Воситаҳои ҳуқуқии ҳамкории байналмилалӣ прокуратура

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар чараёни ҳамкории байналмилалӣ ҳуқуқӣ мутобиқи меъёрҳои ҳуқуқи байналмилалӣ, қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, барои расонидани ёриҳои ҳуқуқӣ, супоришҳо оид ба экстрадитсия (додани) ҳуқуқвайронкунандагон дархост мефиристад ва дигар муроҷиатҳоро, ки дар қонунҳо ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ пешбинӣ шудаанд, иҷро менамояд.

Моддаи 51. Назорат ба риояи қонунҳо ҳангоми амалӣ гардонидани ҳамкории байналмилалӣ ҳуқуқӣ

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми иҷрои чораҳои расонидани кӯмаки ҳуқуқӣ дар чараёни ҳамкории байналмилалӣ ҳуқуқӣ ба мақомоти ҳифзи ҳуқуқи давлати дигар ба риояи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо назорат мебарад, дар ҳолати зарурӣ ба риояи қонунгузориҳои муроғиавии давлати дархосткунанда назорат мекунад, агар дар ин бора дар қонун ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон нишондод ва хоҳиши муассисаи дархосткунанда мавҷуд бошад ва агар меъёрҳои дахлдор ба қонунгузориҳои давлате, ки супоришро иҷро мекунад, муҳолиф набошад, инчунин дигар ваколатҳоеро, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ кардаанд, иҷро менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Моддаи 52. Ҳалли масъалаҳое, ки аз созишномаҳои байнидавлатӣ ба миён меоянд

Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи созишномаҳои байнидавлатӣ дар бораи кӯмаки ҳуқуқӣ масъалаи оғоз ва тафтиш кардани парвандаҳои ҷиноятӣ, гузаронидани таҳқиқ, додани ҷинояткорон ё шахсоне, ки ба содир кардани ҷиноят

гумонбар шудаанд, фиристонидани ахборот дар бораи натиҷаҳои таъқиботи ҷиноятӣ, инчунин дигар масъалаҳоеро, ки ин созишномаҳо пешбинӣ кардаанд, ҳал менамояд.

БОБИ 8. ХИЗМАТ ДАР МАҚОМОТ ВА МУАССИСАҲОИ ПРОКУРАТУРА. КАДРҲОИ МАҚОМОТИ ПРОКУРАТУРА

Моддаи 53. Талабот нисбати шахсоне, ки ба мақомоти прокуратура ба қор қабул карда мешаванд

Барои қор дар мақомоти прокуратура шахсе қабул карда мешавад, ки танҳо шаҳрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта, синнаш то 35 сола бошад, дорои таҳсилоти олии ҳуқуқшиносӣ, сифатҳои зарурии касбӣ ва ахлоқӣ буда, забони давлатиро донад, хизмати ҳарбии ҳатмӣ мӯҳлатнокро (ба истисноӣ занон, инчунин мардоне, ки билети ҳарбӣ доранд, ба ғайр аз онҳое, ки хизмати ҳарбиро дар ҳайати захираҳои давлати сафарбарӣ адо кардаанд) адо карда бошад ва аз рӯи вазъи саломатиаш вазифаҳои ба зиммааш гузоштаро иҷро карда тавонад (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410, аз 29.01.2021 № 1752*).

Барои иҷрои уҳдадорӣҳои алоҳидаи мансабӣ, ки ихтисоси муайянро талаб мекунанд, бо назардошти талаботи дигари дар қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда, мутахассисони дигар низ, ки дорои таҳсилоти олии ҳуқуқшиносӣ намебошанд, ба қор қабул карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 13.11.2023 № 1983*).

Шаҳрвандон ҳангоми ба қор қабул шудан ба мақомоти прокуратура, ба ғайр аз ҳуҷҷатҳои пешбинишудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин эъломияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии худро пешниҳод менамоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 20.06.2019 № 1607*).

Шахсоне, ки аз рӯи ихтисосашон таҷрибаи кофии амалӣ надоранд, дар мақомоти прокуратура ба мӯҳлати як сол қоромӯзӣ мекунанд.

Дар мавридҳои истисноӣ Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад барои кӯтоҳ намудани мӯҳлати қоромӯзӣ ё аз қоромӯзӣ озод кардан қарор қабул намояд. Тартиби гузаронидани қоромӯзиро Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Шахсоне, ки бори аввал ба вазифаи прокурор ва муфаттиши прокуратура таъин мешаванд, савганди қорманди прокуратураро бо мазмуни зайл ёд мекунанд:

"Дар роҳи хизмати содиқонаи қонун қадам ниҳода, тантанавор савганд ёд мекунам, ки Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳо ва уҳдадорӣҳои байналмилалӣи Ҷумҳурии Тоҷикистонро софдилона риоя менамоям, ба ягон ҳел қачравӣ аз он роҳ намедихам, бар зидди ҳар гуна қонунвайронкунӣ, сарфи назар аз он, ки онро кӣ содир кардааст, мубориза мебарам, барои самаранок бурдани назорати прокурорӣ ва тафтишоти пешақӣ ҷидду ҷаҳд менамоям, манфиати шахс, ҷамъият ва давлатро ғайлона ҳимоя мекунам; нисбати тақлифҳо, аризаҳо ва шикоятҳои шаҳрвандон бо ҳушёрӣ ва диққат муносибат мекунам, ҳангоми ҳал кардани тақдири одамон беғаразӣ ва адолатро риоя менамоям, сирри давлатӣ ва сирри дигарро, ки қонун ҳифз менамояд, қатъӣ нигоҳ медорам, тахассуси худро мунтазам тақмил медиҳам, шарафи касбии худро азиз медорам, дар садоқатмандӣ, тозагии ахлоқӣ, ҳоксорӣ намунаи ибрат мешавам ва беҳтарин анъанаҳои прокуратураро муқаддас дониста, боз ҳам ривож медиҳам (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Эътироф мекунам, ки агар ин савгандро шиканам, минбаъд барои дар мақомоти прокуратура будан муносиб нестам".

Тартиби қабули савгандро Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Ба вазифаи прокурори Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, прокурорҳои вилоятҳо, прокурори шаҳри Душанбе, прокурори нақлиёти Тоҷикистон, шахсоне таъин карда мешаванд, ки синнашон аз 30 қам набошад ва дар мақомоти прокуратура қамаш 10 сол собиқаи қорӣ дошта бошанд, ки аз он 3 сол дар вазифаҳои роҳбарикунандаи мақомоти прокуратура ё дар вазифаҳои мақомоти олии қонунгузорӣ ё иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ қор карда бошанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 14.03.2014 № 1064*).

Ба вазифаи прокурорҳои ноҳияҳо, шаҳрҳо ва прокурорҳои ба онҳо баробаркардашуда шахсоне таъин карда мешаванд, ки синнашон аз 28 кам набошад ва собиқаи кории касбияшон дар мақомоти прокуратура аз 5 сол кам набошад.

Синни ниҳоии дар мақомоти прокуратура хизмат намудани кормандон барои мардон то 63-солагӣ ва барои занон то 58-солагӣ мебошад.

Шахсоне, ки барои ҷинояткорӣ маҳкум шудаанд, ба истиснои шахсони сафедкардашуда аз ҷониби судҳо, наметавонанд ба вазифаи прокурор, ёрдамчии прокурор ва муфаттиши прокуратура таъин шаванд.

Прокурор наметавонад вазифаи дигарро иҷро намояд, вакили мақомоти намояндагӣ, узви ҳизб ва созмонҳои сиёсӣ бошад, бо соҳибкорӣ машғул шавад, ба истиснои фаъолияти илмиву эҷодӣ ва омӯзгорӣ.

Собиқаи хизматӣ дар мақомоти прокуратура ва тартиби ҳисоби онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Моддаи 53(1). Пешниҳоди эъломияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии довталабони мансабҳои прокурор ва кормандони прокурорӣ

(Қонуни конст. ҚТ аз 20.06.2019 № 1607)

Довталабони мансабҳои прокурор ва кормандони прокурорӣ (ба истиснои ҳайати техникӣ ва хизматрасон) эъломияҳо дар бораи даромад ва вазъи молумулкии худро бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд *(Қонуни конст. ҚТ аз 20.06.2019 № 1607)*.

Моддаи 54. Рутбаҳои дараҷавии кормандони мақомоти прокуратура

Ба прокурорҳо ва муфаттишон, кормандони муассисаҳои илмию таълимии мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба вазифаи ишғолкардашон ва собиқаи кор рутбаҳои дараҷавӣ дода мешаванд.

Рутбаҳои дараҷавии кормандони мақомоти прокуратура аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд.

Тартиби додани рутбаҳои дараҷавӣ ва аз онҳо маҳрум карданро Низомнома "Дар бораи рутбаҳои дараҷавии кормандони мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон", ки онро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад, муайян менамояд.

Тартиби додани рутбаҳои ҳарбӣ ба кормандони прокуратураи ҳарбӣ ва аз онҳо маҳрум кардан мутобики боби 9 Қонуни конституционии мазкур ба танзим дароварда мешавад *(Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166)*.

Кормандони прокуратура аз рӯи тартибе, ки Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад, аз аттестатсия мегузаранд.

Моддаи 55. Ҳавасмандгардонӣ ва масъулияти интизомии кормандони мақомоти прокуратура

(Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166)

Номгӯи чораҳои ҳавасмандгардонӣ, масъулияти интизомии кормандони мақомоти прокуратура ва тартиби татбиқи онҳоро Низомнома дар бораи ҳавасмандгардонӣ ва масъулияти интизомии кормандони мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад, муқаррар менамояд.

Кормандони мақомоти прокуратура барои эътирофи хизматҳояшон дар назди Ҷумҳурии Тоҷикистон, маҳорати касбӣ ва меҳнати бисёрсолаи софдилона дар хизмати давлатӣ, кори мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, ғимояи ҳуқуқ ва озодиҳои инсон ва шаҳрванд, таъмини риояи қонуният аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мукофоти давлатӣ сарфароз гардонида мешаванд.

Кормандони мақомоти прокуратура барои маҳорати касбӣ, дастовардҳои меҳнатӣ, хизмати бисёрсолаи софдилона ва бенуқсон аз ҷониби Прокурори генералии Ҷумҳурии

Тоҷикистон бо унвони ифтихории "Корманди фахрии прокуратураи Тоҷикистон" сазовор гардонида, ба онҳо Нишони сарисинагӣ ва Ифтихорномаи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон супорида мешавад.

Низомнома дар бораи тартиби ҳавасмандгардонӣ бо унвони ифтихории "Корманди фахрии прокуратураи Тоҷикистон" ва Ифтихорномаи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Нисбати қарорҳои роҳбарони мақомоти прокуратура аз рӯи баҳсҳои меҳнатӣ ба прокурори болоӣ ё суд шикоят кардан мумкин аст (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 56. Таъминоти моддию иҷтимоии кормандони прокуратура

Музди меҳнати кормандони мақомоти прокуратура аз маоши вазифавӣ, иловапулиҳо барои рутбаи таҳассусӣ (дараҷавӣ) ва собиқаи хизмат иборат аст. Иловапулӣ барои собиқаи хизмат ҳамчунин ба он кормандони мақомоти прокуратура дода мешавад, ки рутбаи таҳассусӣ (дараҷавӣ) надоранд. Маоши вазифавӣ, андоза ва тартиби додани иловапулиҳои кормандони мақомоти прокуратура барои рутбаҳои таҳассусӣ (дараҷавӣ) ва собиқаи хизмат Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад (*Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156*).

хориҷ карда шуд(*Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156*).

хориҷ карда шуд(*Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156*).

хориҷ карда шуд(*Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156*).

хориҷ карда шуд(*Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156*).

Прокурорҳо ва муфаттишон бо либоси ягонаи расмӣ ба тариқи ройгон тибқи тартиб ва меъёрҳои муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин карда мешаванд.

Ба прокурорҳо ва муфаттишон рухсатии ҳарсолаи пулакии давомнокиаш 30 рӯзи тақвимӣ бо пардохтани роҳпулии рафту омад ба ҷои истироҳат дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Ба прокурорҳо ва муфаттишоне, ки дар маҳалли шароити иқлимиаш душвор ва номусоид кор мекунанд, рухсатии ҳарсолаи пулакӣ мутобиқи меъёрҳои муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешавад.

Рухсатии иловагии ҳарсолаи пулакӣ барои собиқаи кор ба прокурор ё муфаттиш дода мешавад:

баъди 5 сол - 3 рӯзи тақвимӣ;

баъди 10 сол - 5 рӯзи тақвимӣ;

баъди 15 сол - 10 рӯзи тақвимӣ;

баъди 20 сол - 15 рӯзи тақвимӣ.

Прокурорҳо, муфаттишон ва аъзои оилаҳои онҳо бо тартибе бо нафақа таъмин мешаванд, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон барои хизматчиёни ҳарбӣ ва аъзои оилаи онҳо муқаррар кардааст.

Ба прокурорҳо ва муфаттишон ҳангоми ба нафақа баромадан, дар сурати доштани на камтар аз 10 соли собиқаи хизмат дар мақомоти прокуратура ё ҳангоми маъҷубӣ дар ҳаҷми музди меҳнатӣ семоҳа кӯмакпулии якдафъаина дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156, аз 01.08.2012 № 876*).

Ҳангоми озод шудани шахсони мазкур аз хизмат бинобар содир кардани кирдори доғдоркунанда ёрдампулӣ дода намешавад.

Дар сурати вафоти прокурорҳо ва муфаттишон ба ворисонашон дар ҳаҷми музди меҳнати панҷмоҳа кӯмакпулии якдафъаина дода мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 01.08.2012 № 876*).

хориҷ карда шуд(*Қонуни конст. ҚТ аз 03.03.2006 № 156*).

Прокурорҳо ва муфаттишон ҳуқуқ доранд ҳангоми иҷрои вазифаҳои хизматӣ бо пешниҳоди шаҳодатномаи хизматӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нақлиёти чамбъиятии шаҳрӣ, наздишаҳрӣ ва ноҳиявӣ (ба истиснои таксӣ), кормандони

прокуратураҳои нақлиётӣ бошанд, дар доираи минтақаҳои хизматӣ аз нақлиёти роҳи оҳан ва ҳавой, новобаста аз тобеияти идоравӣ, ба таври ройгон истифода намоянд. Тартиби пушонидани харочот барои истифодаи ройгон аз хизматрасонии нақлиётиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Ҳангоми ба сафари хизматӣ баромадан онҳо ҳуқуқ доранд, ки дар меҳмонхонаҳо ҷой брон кунанд, бенавбат ҷой гиранд ва барои тамоми навъҳои нақлиёт бенавбат чипта гиранд.

Ба прокурорҳо ва муфаттишон, ки барои кори доимӣ ба дигар ҷой фиристонида шудаанд, харочоти кӯчидан, роҳпулии худ ва аъзои оилаашон пурра пардохта мешавад.

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вазифадоранд, ки ба прокурорҳо ва муфаттишони ба вазифа таъиншуда, ҳамчунин ба эҳтиёҷмандони бехтар кардани шароити манзилӣ ба шакли ҳучраи алоҳида аз хонаи фонди давлатӣ ё фонди дигари манзилӣ дар навбати аввал, вале на дертар аз 6 моҳ, новобаста аз муддати дар ҳамин маҳалли аҳолинишин зиндагӣ карданашон, манзили истиқоматии хизматӣ диҳанд. Прокурорҳо ва муфаттишон ба масоҳати иловагии манзил ҳуқуқ доранд.

Прокурорҳо ва муфаттишон то ба онҳо аз рӯи тартиби муқарраршуда барои зиндагонии доимӣ додани хонаи истиқоматӣ барои ҷуброни пули иҷораи хонаҳои истиқоматӣ ҳуқуқ доранд.

Бо ризоияти прокурорҳо ва муфаттишон ба онҳо ба ҷои хонаи истиқоматӣ аз ҳисоби бучети ҷумҳурӣ қарзи бефоиз барои харидан ё сохтани манзил дода мешавад.

Ба прокурорҳо ва муфаттишон ва аъзои оилаи бо онҳо ҳамроҳ зиндагикунанда дар хонаҳои фонди давлатӣ ва фонди дигари манзилӣ, аз ҷумла онҳое, ки дар хонаҳои хусусикардашуда зиндагӣ мекунанд, хонапулӣ ва пардохти хизматрасониҳои коммуналӣ (ба истиснои барқ ва газ), пули телефон, новобаста аз наъви фонди манзилӣ 50 фоиз кам карда мешавад.

Дар хонаҳои истиқоматие, ки прокурорҳо ва муфаттишҳо зиндагӣ мекунанд, бенавбат телефон гузаронида мешавад. Аз рӯи ҳамин тартиб дар муассисаҳои томактабии бачагона, мактаб-интернатҳо, муассисаҳои табобатии тобистона барои фарзандони прокурорҳо ва муфаттишон ҷой муҳайё карда мешавад.

Кормандони мақомоти прокуратура баъди баромадан ба нафақа аз ҳуқуқи имтиёзҳое, ки ҳамин Қонуни конституционӣ пешбинӣ кардааст, аз ҷумла аз таъминоти тиббии муассисаҳои табобатие, ки дар он ҷо ба қайд гирифта шудаанд, истифода мебаранд.

Моддаи 57. Ҷораҳои ғимояи ҳуқуқӣ ва иҷтимоии прокурорҳо ва муфаттишҳо

Прокурорҳо ва муфаттишҳо намояндагони ҳокимияти давлатӣ буда, тахти ғимояи давлат қарор доранд. Хешовандони наздики онҳо, дар мавридҳои истисноӣ бошад, шахсони дигар, ки ба ҳаёт ва саломатиашон ба мақсади монеъ шудан ба фаъолияти қонунии прокурорҳо ва муфаттишон қасд карда мешавад, ҳамчунин моликияти онҳо тахти чунин ғимоя қарор доранд.

Тартиб ва шароити ба амал баровардани ғимояи давлатии прокурорҳо ва муфаттишонро қонун муайян мекунад.

Прокурорҳо ва муфаттишон, ки вобаста ба иҷрои вазифаҳои хизматиашон ҳалок шудаанд, ҳамчунин прокурорҳо ва муфаттишони аз хизмат ҷавобшудае, ки вобаста ба иҷрои вазифаҳои хизматиашон дар натиҷаи ҷараҳати ҷисмонӣ гирифтани ё ба саломатиашон расонидани зиёни дигар вафот кардаанд, аз ҳисоби маблағе дафн карда мешаванд, ки барои бо пул таъмин кардани мақомоти прокуратура ҷудо карда шудааст.

Прокурорҳо ва муфаттишон барои ба таври доимӣ гирифта гаштан ва нигоҳ доштани силоҳи оташфишони хизматӣ, воситаҳои махсус ва истифодаи онҳо аз рӯи тартиби муқарраркардаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи милитсия" ҳуқуқ доранд (*Қонуни конст. ҚТ аз 22.07.2013 № 973*).

Прокурорҳо ва муфаттишон аз ҳисоби маблағҳои бучети ҷумҳуриявӣ ба ҳаҷми 8-краттаи музди миёнаи яқмоҳаашон ҳатман суғуртаи шахсии давлатӣ карда мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 01.08.2012 № 876*).

Мақомоти суғуртаи давлатӣ маблағи суғуртаро дар мавридҳои заил медиҳанд:

-агар прокурор ё муфаттиш дар давраи кор дар натиҷаи расонидани ҷароҳати ҷисмонӣ ё зарари дигаре ба саломатӣ, ки ба иҷрои вазифаҳои хизматиашон вобаста аст, ҳалок шуда бошанд, ба ворисонашон ба ҳаҷми 8-каратаи музди миёнаи якмоҳаи прокурор ё муфаттиш (*Қонуни конст. ҚТ аз 01.08.2012 № 876, аз 31.12.2014 № 1166*);

-ба прокурор ё муфаттиш ба иртиботи иҷрои фаъолияти хизматӣ расонидани ҷароҳати ҷисмонӣ ё зарари дигаре ба саломатиашон, ки минбаъд ба фаъолияти касбӣ машғул шудани онҳоро ғайриимкон мегардонад, ба ҳаҷми 6-каратаи музди миёнаи якмоҳаашон (*Қонуни конст. ҚТ аз 01.08.2012 № 876, аз 31.12.2014 № 1166*);

-ба прокурор ё муфаттиш ба иртиботи иҷрои фаъолияти хизматӣ расонидани ҷароҳати ҷисмонӣ ё зарари дигаре ба саломатиашон, ки дар натиҷаи он қобилияти кориашон пурра гум нашуда, ба қобилияти минбаъд машғул шудан ба фаъолияти касбӣ асар накардааст, ба маъҷубони гурӯҳи II ба ҳаҷми 5-каратаи музди миёнаи якмоҳаашон ва ба маъҷубони гурӯҳи III ба ҳаҷми 4-каратаи музди миёнаи якмоҳаашон (*Қонуни конст. ҚТ аз 01.08.2012 № 876, аз 31.12.2014 № 1166*).

Агар ба прокурор ё муфаттиш ба иртиботи фаъолияти хизматиашон ҷароҳати ҷисмонӣ ё ба саломатиашон зарари дигаре расонида шавад, ки минбаъд бо фаъолияти касбӣ машғул шудани онҳоро ғайриимкон мегардонад, барояшон ҳар моҳ фарқи байни музди миёнаи якмоҳа ва нафақаи ба ҳамин муносибат таъиншуда, бидуни ба ҳисоб гирифтани маблағи пардохт, ки аз ҳисоби суғуртаи ҳатмии шахсии давлатӣ гирифта шудааст, ҷубронпулӣ дода мешавад.

Агар прокурор ё муфаттиш вобаста ба фаъолияти хизматиашон ҳалок шаванд (вафот кунанд), дар натиҷаи вобаста ба фаъолияти хизматӣ ба онҳо ҷароҳати ҷисмонӣ ё ба саломатиашон зиёни дигар расонидан вафот кунанд, ба аъзои ғайри қобили меҳнати оилае, ки дар таъминоти онҳо мебошанд, фарқи байни ҳиссаи барояшон баробаршавандаи қисми музди миёнаи меҳнати ҳалокшуда (вафоткарда) ва нафақаи бинобар гум кардани саробон барояшон таъиншуда, бидуни ба ҳисоб гирифтани маблағи пардохт, ки аз ҳисоби суғуртаи ҳатмии давлатӣ гирифта шудааст, ҳар моҳ ҷубронпулӣ дода мешавад. Барои муайян кардани ин қисми музди миёнаи меҳнати ҳалокшуда (вафоткарда) ба шумораи аъзои оилаи дар таъминоташ буда, аз ҷумла аъзои қобили меҳнат тақсим карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 01.08.2012 № 876*).

Барои оилаи ҳалокшуда (вафоткарда) ҳуқуқи гирифтани манзили ободи истиқоматӣ бо шарту асосҳое, ки то лаҳзаи ҳалок шудани (вафот кардани) прокурор ё муфаттиш ҷой доштанд, нигоҳ дошта мешавад.

Зараре, ки аз несту нобуд ё хароб кардани амволи прокурор ё муфаттиш ё ин ки амволи аъзои оилаи онҳо вобаста ба иҷрои вазифаҳои хизматиашон расидааст, дар ҳаҷми пурра, аз ҷумла фоидаи аз дастрафта бо тартиби муқарраркардаи қонунгузорӣ ҷуброн мегардад.

Асос барои надодани суғуртапулӣ ва ҷубронпулии дар ҳамин модда пешбинишуда фақат ҳукм ё қарори суд нисбати шахсе шуда метавонад, ки ба ҳалокшавии (вафот кардани) прокурор ё муфаттиш, ба онҳо расонидани ҷароҳати ҷисмонӣ ё нобуду хароб кардани амволи ба онҳо тааллуқдошта айбдор доништа шудааст ва мувофиқи қарори дахлдор муқаррар шудааст, ки ин ҳодиса ба иҷрои вазифаи хизматиашон вобастагӣ надорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 58. хорич карда шуд (*Қонуни конст. ҚТ аз 22.07.2013 № 974*)

БОБИ 9. ХУСУСИЯТҲОИ ТАШКИЛ ВА ТАЪМИНИ ФАЪОЛИЯТИ МАҚОМОТИ ПРОКУРАТУРАИ ҲАРБӢ

Моддаи 59. Мақомоти прокуратураи ҳарбӣ

Сарпрокуратураи ҳарбӣ, прокуратураҳои ҳарбии гарнизонҳо (минбаъд мақомоти прокуратураи ҳарбӣ) ба сохтори ягонаи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил шуда, ба Прокурори генералӣ тобеъ мебошанд.

Ба мақомоти прокуратураи Ҳарбӣ муовини Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон-Сарпрокурори Ҳарбӣ роҳбарӣ мекунад. Сохтор ва шумораи кормандони прокуратураи Ҳарбӣ аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Ваколатҳои худро мақомоти прокуратураи Ҳарбӣ дар Қувваҳои Мусаллаҳ, дигар қўшунҳо ва воҳидҳои Ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки мутобиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкил шудаанд, ба амал мебароранд.

Дар Сарпрокуратураи Ҳарбӣ ҳайати мушовара ташкил карда мешавад, ки дар он Сарпрокурори Ҳарбӣ (раис), муовини яқум ва муовинони ӯ (аз рӯи вазифа) ва дигар кормандони прокуратураи Ҳарбӣ дохил мешаванд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Шумора ва ҳайати шахсии мушовара бо пешниҳоди Сарпрокурори Ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Прокурори генералӣ муайян ва тасдиқ карда мешавад.

Моддаи 60. Ваколатҳои прокурорҳои Ҳарбӣ

Сарпрокурори Ҳарбӣ ва прокурорҳои ба ӯ тобеъ дар доираи салоҳияташон дорои ваколатҳои мебошанд, ки Қонуни конституционии мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муқаррар кардаанд ва новобаста аз роҳбарияти мақомоти идораи Ҳарбӣ дар асоси қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон онҳоро амалӣ менамоянд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Прокурорҳои Ҳарбӣ ҳуқуқ доранд:

-дар маҷлисиҳои ҳайати мушовара, шӯроҳои Ҳарбӣ, ҷаласаҳои машваратии мақомоти идораи Ҳарбӣ иштирок кунанд;

-ревизияву тафтишоти ғайриидоравӣ таъин кунанд, ки ҳароҷоти гузаронидани онҳоро мутобиқи қарори прокурор мақомоти идораи Ҳарбие мепардозанд, ки қисмҳои Ҳарбӣ ва муассисаҳои мавриди тафтиш қарор гирифта дар таъминоти ин идора мебошанд;

-таъмини муҳофизат, нигоҳ доштан, посбонӣ карда бурдани шахсони дар гаупвахтаи гарнизон ва қисмҳои Ҳарбӣ буда ва дар ҷойҳои нигоҳдории боздоштшудагон ва маҳбусонро аз қисмҳои дахлдори Ҳарбӣ, посбонони қўшуни дохилӣ, мақомот ва муассисаҳои қорҳои дохилӣ талаб кунанд;

-аз гауптвахта, ҷойҳои дигари нигоҳдории боздоштшудагон ва маҳбусон шахсонро ғавран озод кунанд, ки ғайриқонунӣ дар он ҷо нигоҳ дошта мешаванд;

-дигар ваколатҳои дар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишударо амалӣ гардонанд.

Моддаи 61. Кадрҳои прокуратураи Ҳарбӣ

Ба вазифаи прокурорҳо ва муфаттишони прокуратураи Ҳарбӣ афсароне таъин карда мешаванд, ки ба хизмати Ҳарбӣ даъват шудаанд ва ба талаботи моддаи 53 Қонуни конституционии мазкур ҷавоб медиҳанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Муовини Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон - Сарпрокурори Ҳарбӣ аз рӯи тартиби муқарраркардаи қисми дуюми моддаи 14 Қонуни конституционии мазкур ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166, аз 24.12.2022 № 1917*).

Муовини аввал ва муовинони Сарпрокурори Ҳарбиро Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Сарпрокурори Ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод мекунад.

Прокурорҳои Ҳарбии гарнизонҳо, ки ба мӯҳлати 5 сол аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Сарпрокурори Ҳарбӣ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд, ба Сарпрокурори Ҳарбӣ ва Прокурори генералӣ тобеъ буда, ба онҳо ҳисобот медиҳанд.

Сардорони шӯъбаҳои Сарпрокуратураи Ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муовини аввал ва муовинони прокурори Ҳарбии гарнизонҳо бо пешниҳоди Сарпрокурори Ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

Прокурорҳои калони ҳарбӣ, прокурор-криминалисти калони ҳарбӣ, прокурорҳои ҳарбӣ, ки дар як вақт ёрдамчиёни калон ва ёрдамчиёни Сарпрокурори ҳарбӣ мебошанд, муфаттишони калон ва муфаттишони оид ба корҳои махсусан муҳими Сарпрокуратураи ҳарбӣ, прокурор-криминалистони прокуратураи ҳарбӣ, ёрдамчиёни калон, ёрдамчиён, муфаттишони калон ва муфаттишони прокуратураҳои ҳарбии гарнизонҳо аз тарафи Сарпрокурори ҳарбӣ ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

Афсарони мақомоти прокуратураи ҳарбӣ вазъи ҳукукии хизматчиёни ҳарбиро доранд ва дар Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ўҳдадорӣ ҳарбӣ ва хизмати ҳарбӣ" хизмат карда, дорои тамоми ҳукуку имтиёзҳои мебошанд, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи вазъи ҳукукии хизматчиёни ҳарбӣ" муқаррар кардааст (*Қонуни конст. ҚТ аз 24.12.2022 № 1917*)

Даъват ва дохил шудани шахрвандон ба хизмати ҳарбии мақомоти прокуратураи ҳарбӣ, ба эҳтиёт ҷавоб шудан ва ба истеъфо рафтани мувофиқи пешниҳоди Сарпрокурори ҳарбӣ мутобиқи тартиби муқарраркардаи қонун сурат мегирад.

Вазифаҳои прокурорҳои ҳарбӣ ва муфаттишон ва рутбаҳои ба онҳо мувофиқ ба рӯйхати вазифаҳои ҳарбӣ дохиланд.

Рутбаҳои ҳарбӣ ба прокурорҳо ва муфаттишони ҳарбӣ мувофиқи пешниҳоди Сарпрокурори ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи тартибе ба амал бароварда мешавад, ки барои хизматчиёни ҳарбӣ муқаррар шудааст ва аз тарафи вазири мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дода мешавад. Рутбаҳои ҳайати олии афсариро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон медиҳад.

Рутбаҳои ҳарбии афсарони мақомоти прокуратураи ҳарбӣ ба рутбаҳои дараҷавии кормандони прокуратура мувофиқ аст.

Прокурорҳои ҳарбӣ ва муфаттишон мутобиқи Низомнома дар бораи мақомоти прокуратураи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Оинномаи интизомии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳавасманд ва ба ҷавобгарии интизомӣ кашида мешаванд. Ҳукуқи ҳавасманд кардан ва ба ҷавобгарии интизомӣ кашиданро Сарпрокурори ҳарбӣ ва Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон доранд.

Шумораи штатии хизматчиёни ҳарбӣ ва шахсони ҳайати граждани ба мақомоти прокуратураи ҳарбӣ мувофиқан аз ҳисоби Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дигар қўшунҳо ва воҳидҳои ҳарбӣ ҷудо карда мешавад. Шумораи ҳайати шахсии прокуратураи ҳарбӣ ба шумораи штатии Қувваҳои Мусаллаҳ дохил мегардад.

Ташкил ва тартиби фаъолияти мақомоти прокуратураи ҳарбӣ бо Низомнома "Дар бораи мақомоти прокуратураи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон", ки Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунад, ба танзим дароварда мешавад.

Моддаи 62. Таъминоти моддӣ ва иҷтимоии хизматчиёни ҳарбӣ ва кормандони мақомоти прокуратураи ҳарбӣ

Нисбати хизматчиёни ҳарбии мақомоти прокуратураи ҳарбӣ талаботи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки кафолатҳои ҳукуқӣ ва иҷтимоӣ, таъминоти нафақа, тиббӣ ва дигар намудҳои таъминоти хизматчиёни ҳарбиро муқаррар менамояд, татбиқ мегардад.

Ба шахсони ҳайати граждани, ки прокурор ва муфаттиши ҳарбӣ намебошанд, иловапулӣ барои дараҷаҳои тахассусӣ мувофиқи тартиб ва андозаи муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пардохта мешавад.

Моддаи 63. Таъминоти молиявӣ ва моддию техникии мақомоти прокуратураи ҳарбӣ

Таъминоти молиявии мақомоти прокуратураи ҳарбӣ аз ҳисоби маблағи бучети ҷумҳуриявӣ сурат мегирад.

Таъминоти моддию техникии мақомоти прокуратураи ҳарбӣ, барои онҳо ҷудо кардани биноҳои хизматӣ, нақлиёт, воситаҳои алоқа ва дигар навъҳои таъминот аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ амалӣ мегардад.

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вазифадоранд прокуратураҳои дар ҳудудашон воқеъгардидаро бо бинои хизмати муносиб ва кормандони онҳоро дар навбати аввал, вале на дертар аз 6 моҳ новобаста аз муддати дар ҳамин маҳалли аҳолинишин зиндагӣ карданашон бо бинои хизмати истиқоматӣ таъмин намоянд.

Биноҳои хизмати мақомоти прокуратураи ҳарбиро Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ё қисмҳои ҳарбии наздиктарини ҷойгиршуда (новобаста аз тобеияшон) тибқи қонунҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳофизат мекунад.

БОБИ 10. МАСЪАЛАҲОИ ДИГАРИ ТАШКИЛ ВА ФАЪОЛИЯТИ МАҚОМОТИ ПРОКУРАТУРА

Моддаи 64. Муассисаҳои илмӣ таълимӣ ва муассисаҳои дигари мақомоти прокуратура

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонад барои тадқиқоти илмӣ, тақмили ихтисоси кормандони прокуратура муассисаҳои илмӣ таълимӣ ташкил карда, адабиёти махсус нашр кунад ва нашрияти худро дошта бошад.

Дар назди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои омӯхтани таклифҳои ҷиҳати беҳтар намудани ташкил ва фаъолияти мақомоти прокуратура Шӯрои илмӣ методӣ амал мекунад.

Моддаи 65. Таъминоти молиявӣ ва моддию техники мақомоти прокуратура

Таъминоти молиявӣ ва моддию техникии мақомоти прокуратура аз ҳисоби маблағи бучети ҷумҳуриявӣ сурат мегирад.

Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ агар лозим донанд, барои таъмири биноҳои прокуратура, ҷиҳозонии техникии он аз ҳисоби маблағи бучети маҳаллӣ ёрӣ мерасонанд.

Тартиб ва меъёрҳои таъминоти моддию техникии мақомоти прокуратураро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

Таъминоти молиявии фаъолияти мақомоти прокуратура аз тарафи Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ вазифадоранд, ки мақомоти прокуратураи дар ҳудудашон ҷойгиршударо бо биноҳои муносиб хизматӣ таъмин кунанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 30.05.2017 № 1410*).

Мақомоти прокуратура аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тартиби марказонидашуда аз ҳисоби маблағи бучети ҷумҳуриявӣ бо нақлиёт ва воситаҳои техникӣ таъмин карда мешаванд.

Муҳофизати биноҳо ва амволи прокуратура ба зиммаи мақомоти корҳои дохилӣ гузошта мешавад.

Моддаи 66. Ҳисоботи оморӣ

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон якҷоя бо вазорату идораҳои дахлдор дар бораи ҷинойткорӣ, ошкор кардани ҷинойтҳо, қори тафтишотӣ ва назорати прокурорӣ ба иҷрои қонунҳо, инчунин тартиби ягонаи таҳия ва ба мақомоти Прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод кардани ҳисоботи омори муқаррар мекунад.

Моддаи 67. Мӯҳр ва Нишони мақомоти прокуратура

(*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*)

Прокуратураи генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Сарпрокуратураи ҳарбии Тоҷикистон, прокуратураҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, прокуратураи нақлиёти Тоҷикистон, прокуратураи шаҳрҳо, ноҳияҳо, дигар прокуратураҳои ба онҳо баробаркардашуда ва Маркази тақмили ихтисоси кормандони мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон шахси ҳуқуқӣ буда, дорои мӯҳр бо тасвири Нишони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва номи пурраи прокуратура ба забони давлатӣ мебошад.

Мақомоти прокуратура дорои Нишони фарқкунанда мебошад.

Низомнома дар бораи Нишони мақомоти прокуратура, тасвир ва тавсифи он аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 68. Шаҳодатномаи кормандони мақомоти прокуратура

Кормандони мақомоти прокуратура шаҳодатномаи хизматӣ доранд. Низомнома дар бораи шаҳодатномаи хизматии кормандони мақомоти прокуратура ва намунаи он аз тарафи Прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад.

Шаҳодатномаи хизматӣ ҳуҷҷатест, ки шахсияти корманди прокуратура, рутбаи дараҷавӣ ва вазифаи ӯ, ҳуқуқи гирифта гаштан ва нигоҳ доштани силоҳро тасдиқ мекунад.

Шаҳодатномаи хизматии Прокурори генералӣ, муовини якум ва муовинони ӯро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон медиҳад (*Қонуни конст. ҚТ аз 31.12.2014 № 1166*).

Моддаи 69. Дар бораи безътибор донишони Қонуни конститутисионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Бинобар қабули Қонуни конститутисионии мазкур Қонуни конститутисионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мақомоти прокуратураи Ҷумҳурии Тоҷикистон" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон с.1996, № 5-6, моддаи 146, с.1997, № 9, моддаи 415) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 70. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни конститутисионии мазкур

Қонуни конститутисионии мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э.Раҳмонов

ш. Душанбе

25 июли соли 2005 № 107